

DZIENNIK ELBLĄSKI TYGODNIK

POWIATU ELBLĄSKIEGO

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

ELBLĄG KOCHAM MOJE MIASTO!

SPORT W ELBLĄGU

W ORLEN SUPERLIDZIE
WSZYSTKO JUŻ JASNE |22

KANONADA STRZELECKA
ENERGI BASKETBALL |23

POD EGIDĄ GRZELAKA
SĄ AWANSE |23

WSZYSTKIEGO NAJLEPSZEGO!

O SWOIM ZWOLNIENIU
DOWIEDZIAŁ SIĘ Z MEDIÓW |4-5

MICHAŁ MISSAN OBIECUJE
STADION LEKKOATLETYCZNY |6

ZACHWYCIŁ GŁOSEM
I OSOBOWOŚCIĄ |8-9

ŻYCIE DŁUŻSZE, ALE
EMERYTURA NIŻSZA |10

19 | 03 | 2024

Hotel Omega w Olsztynie

Olsztyn, ul. Sielska 4A

KONGRES PRZYSZŁOŚCI

SAMORZĄDY I GOSPODARKA 2024

WSTĘP BEZPŁATNY

Zapraszamy do udziału!

Lepiej uzbroić się w cierpliwość, przemierzając Mierzeję Wiślaną. Kierowcy zmierzający do Krynicy Morskiej będą musieli liczyć się z utrudnieniami – po okresie zimowym ruszyła dalsza przebudowa DW 501.

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku poinformował o przyspieszeniu prac na drodze wojewódzkiej nr 501 między Stegą a Krynica Morską. Po okresie zimowym, który spowolnił postępy robót ze względu na warunki atmosferyczne, wykonawca przebudowy tej ważnej trasy podjął szeroką gamę działań. Aktualnie prowadzone są intensywne prace brukarskie, rozbiórkowe oraz dotyczące podbudowy. Dodatkowo trwają prace związane z budową kanalizacji deszczowej, a w najbliższym czasie planowane są działania związane z nawierzchnią bitumiczną.

Realizacja robót budowlanych wymaga zajęcia jednego pasa ruchu i wprowadzenia wahadła na drugim, aby zapewnić bezpieczeństwo wszystkim użytkownikom drogi. Obecnie funkcjonuje pięć wahadeł na różnych odcinkach trasy, począwszy od Sztutowa, poprzez Kąty Rybackie, aż do Skowronków. Harmonogram prac zakłada intensywną pracę przed okresem wakacyjnym, gdy planowana jest obecność pięciu wahadeł na placu budowy. W trakcie wakacji liczba wahadeł będzie zmniejszana do dwóch lub trzech, w zależności od potrzeb. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 501 rozpoczęła się w listopadzie 2022 roku

Koszty prac budowlanych pokrywane są z programu Polski Ład oraz budżetu Samorządu Województwa Pomorskiego

i potrwa do listopada 2024 roku. Inwestycję prowadzi Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku, a wykonawcą jest firma Budimex S.A. Koszty prac budowlanych pokrywane są z programu Polski Ład oraz budżetu Samorządu Województwa Pomorskiego. Całkowita wartość inwestycji to około 98 milionów złotych, z czego

około 63,3 miliona złotych pochodzi z dofinansowania. Prace realizowane są z zachowaniem terminów i z uwzględnieniem wszelkich uwarunkowań, co ma zapewnić sprawne i bezpieczne korzystanie z tej drogi przez użytkowników. Jednocześnie Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku zaznacza, że planowany

harmonogram prac może ulec zmianie ze względu na postęp robót oraz warunki atmosferyczne. W związku z tym informacje o organizacji ruchu w okresach świątecznych oraz wakacyjnych są uaktualniane i komunikowane regularnie, aby zapewnić bezpieczeństwo wszystkim użytkownikom drogi.

Wykonywanie robót budowlanych wymaga zajęcia jednego pasa i wprowadzenia na drugim ruchu wahadłowego. Obecnie funkcjonuje pięć wahadeł:

- w Sztutowie między Przemysłową i Krótką;
- w Sztutowie od Polo Marketu do końca miejscowości (kier. Krynica);
- w lesie przed Kątami Rybackimi do ul. Akacyjowej;
- w Kątach Rybackich;
- od Kątów Rybackich w kierunku Skowronków.

W okresach świątecznych (długich weekendach) tymczasowa organizacja ruchu będzie wyglądała następująco:

- Święta Wielkanocne (30.03-01.04.2024 r.): pięć wahadeł;
- Majówka (01-05.05.2024 r.): cztery wahadła;
- Boże Ciało (30.05.-02.06.2024 r.): dwa wahadła;
- Wniebowzięcie NMP (15-18.08.2024 r.): jedno wahadło.

RAZ

CO SŁYCHAĆ NA BUDOWIE KĄPIELISKA MIEJSKIEGO?

Minęły już trzy miesiące od rozpoczęcia budowy kąpieliska miejskiego przy ul. Spacerowej. Inwestycja ma kosztować 90,5 mln zł i zostać ukończona w czerwcu 2025 roku.

Budowę kąpieliska miejskiego przy ul. Spacerowej rozpoczęto w połowie listopada ubiegłego roku. Wykonano już rozbiórkę starej niecki basenowej i uporządkowano teren.

— Obecnie trwa wykonywanie nasypów budowlanych pod platformę roboczą, z której wykonywane będzie palowanie gruntu. Prace prowadzone są w trudnych warunkach pogodowych, jest grzasko. Trwają też roboty przygotowawcze pod wykonanie przyłącza sanitarnego odprowadzającego wodę z kompleksu rekreacyjnego — poinformował Łukasz Mierzejewski z biura prasowego Urzędu Miejskiego w Elblągu.

W najbliższym czasie rozpocznie się ważny etap prac — palowanie (wzmocnienie) gruntu.

Główna niecka basenowa, która powstanie w miejscu tzw. wojskowej części byłego kąpieliska, ma być podzielona na

Fot. Ryszard Biel

Budowa kąpieliska przy ul. Spacerowej ma zostać ukończona w czerwcu 2025 roku

dwie strefy i pełnić funkcję rekreacyjną z atrakcjami basenowymi oraz funkcję pływacką ze strefą torów do pływania i rwącą rzeką. Powierzchnia lustra wody niecki basenu wielofunkcyjnego ma wynosić 1739,3 mkw., natomiast powierzchnia lustra wody niecki brodzika dla dzieci ma mieć 251,5 mkw.

Projekt przewiduje też wykonanie dwóch boisk do siatkówki plażowej oraz boiska do kometki, budo-

wę placu zabaw dla dzieci i wykonanie plaży. W ramach inwestycji powstanie także basenowy i gastronomiczny, budynek z zapleczem technicznym oraz droga dojazdowa. Istniejący obok parking CRW Dolinka ma zostać rozbudowany, a cały obiekt dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Inwestycja przy ul. Spacerowej ma kosztować 90,5 mln zł, z czego 65 mln

zł Elbląg otrzymał w ramach rządowego dofinansowania, a reszta zostanie sfinansowana dzięki emisji obligacji komunalnych. Budowa kąpieliska miejskiego ma zostać ukończona w czerwcu 2025 roku.

Po ukończeniu inwestycji do zagospodarowania pozostanie jeszcze druga niecka byłego kąpieliska. Jej rewitalizację zaplanowano na lata 2026-2027. Niecka ma być nie tylko akwenem przeznaczonym do spor-

tów wodnych, ale pełnić również funkcję zbiornika retencyjnego. Elbląski samorząd nie ma jeszcze środków na ten cel.

EWELINA GULIŃSKA

Kiedyś był największy w Europie

Basen wybudowany w 1934 roku przy ul. Spacerowej z powierzchnią równą około 3,5 hektara należał do największych i najstarszych tego typu obiektów w Europie. W swojej historii pełnił wiele

funkcji, łącznie ze zbiornikiem retencyjnym chroniącym miasto. Przez lata otwarcie basenu przy ul. Spacerowej było znakiem, że w Elblągu rozpoczęły się wakacje. Jeszcze w latach 90. obiekt przeżywał prawdziwe oblężenie. Kąpielisko przetrwało zmianę ustroju, ale przegrało z czasem. Z każdym rokiem nieremontowany obiekt coraz bardziej odbiegał od współczesnych standardów. Nadal gromadził amatorów kąpeli wodnych, ale wypoczynek w tym miejscu był coraz mniej przyjemny, a peretka wśród kąpielisk Europy przedstawiała sobą coraz smutniejszy obraz. Odkrytym basenem coraz częściej interesował się sanepid ze względu na sinice, które pojawiały się w wodzie kąpieliska. Władze miasta nie znalazły pieniędzy na ratunek basenu i ostatecznie zamknęto go w 2012 roku po interwencji sanepidu w sprawie zanieczyszczonej wody. Od tej pory nieużywany popadał w ruinę.

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 5
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Kamila Kornacka
k.kornacka@dziennikblaski.pl

REDAKTORZY WYDANIA
Ewelina Gulińska
Agata Tupaj
Jerzy Kuczyński
e.gulinska@dziennikblaski.pl
a.tupaj@dziennikblaski.pl
j.kuczynski@dziennikblaski.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

GAZETA OLSZTYŃSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 531

DZIENNIKBLASKI.PL
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 502 499 529
gazeta@dziennikblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikblaski.pl

Elwira Kowalska
tel. 604 408 305

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 502 499 539

POLKI ŚWIĘTUJĄ JUŻ 100 LAT

Czasy się zmieniają, a wraz z nimi ewoluują pewne tradycje. Zmienia się też podejście ludzi do charakteru obchodzonych świąt i uroczystości. Dobrym przykładem takich zmian może być obchodzony 8 marca Międzynarodowy Dzień Kobiet.

Tradycja tego święta sięga jeszcze czasów starożytnego Rzymu. Wtedy to w pierwszym tygodniu marca obchodzono Matronalia, związane z początkiem nowego roku, macierzyństwem i płodnością. Mężowie obdarowywali swoje żony prezentami i spełniali ich życzenia. Początki Międzynarodowego Dnia Kobiet sięgają czasu ruchów robotniczych w Ameryce Płn. i Europie. Pierwsze obchody Narodowego Dnia Kobiet odbyły się 28 lutego 1909 roku w Stanach Zjednoczonych. Obecnie ustalona data nawiązuje do wydarzenia, które miało miejsce 8 marca 1908 roku, kiedy to na ulice Nowego Jorku wyszło 15 tys. pracownic przemysłu odzieżowego, domaga-

jąc się praw politycznych i ekonomicznych dla kobiet. Na przełomie 1909 i 1910 roku miał miejsce trzymiesięczny strajk przeciwko wyzyskującym kobiety właścicielom fabryk. W 1910 roku Międzynarodówka Socjalistyczna w Kopenhadze ustaliła obchodzony na całym świecie Dzień Kobiet, którego celem było propagowanie idei praw kobiety. Pierwsze obchody odbyły się 19 marca 1911 roku w Austrii, Danii, Niemczech i Szwajcarii. Kilka dni później 25 marca doszło do pożaru w nowojorskiej fabryce tekstyliów Triangle Shirtwaist, w którym zginęło 146 osób, w tym 129 kobiet. Jedną z przyczyn było zamknięcie przez właścicieli wszystkich wyjść z budynku. Wydarzenie to przy-

Symbolem stał się wręczany tego dnia kobietom goździk

czyniło się do powstania wielu organizacji walczących o poprawę sytuacji kobiet i bezpieczeństwa w zakładach pracy. Dopiero w 1913 roku zgodnie z kalendarzem germańskim 8 marca w Rosji obchodzono to święto. Po rewolucji październikowej bolszewicka feministka Aleksandra Kollontaj przekonała Leni-

na do ustanowienia tego dnia świętem narodowym ZSRR. Dzień Kobiet w przedwojennej Polsce był obchodzony od 1924 roku, ale traktowany był bardzo marginalnie. Dopiero w czasach PRL-u nastąpił rozkwit jego popularności. Symbolem stał się wręczany tego dnia kobietom goz-

dzik. Obowiązek obchodów Dnia Kobiet dotyczył praktycznie wszystkich szkół i zakładów pracy. Organizowano z tej okazji akademie, podczas których wręczano nam upominki w postaci deficytowych towarów m.in. rajstop, kawy czy markowego mydła. Samo święto ówczesne władze często wykorzysty-

wały do politycznej propagandy. W „Trybunie Ludu” i innych gazetach można było znaleźć tytuły „Tysiące kobiet stają w szeregach przodowników pracy” czy „Kobiety uczczą swoje święto wzmożonym współzawodnictwem pracy”. Obchodzić ten dzień można na bardzo wiele sposobów. Wprawdzie nie jest on już celebrowany z tak oficjalną pompą, jak w czasach PRL-u, jednak zawsze jest to okazja na jakiś sympatyczny gest w kierunku płci pięknej. Wciąż modny jest zwyczaj wręczania kwiatów i upominków, a restauratorzy i instytucje kultury prześcigają się w przygotowaniu specjalnych ofert na ten dzień. Nikogo nie dziwią kolejki mężczyzn do kwiaciarni.

WOJCIECH CARUK

REKLAMA

Wszystkim
Paniom i Panom Sołtysom
z okazji Waszego święta
składamy wyrazy uznania i szacunku.

Dziękujemy za zaangażowanie w pracę
na rzecz rozwoju Waszych Małych Ojczyzn,
za podejmowanie trudnych wyzwań,
za zapał, skuteczność i profesjonalizm.

Życzymy wielu sukcesów,
wytrwałości w realizacji planów
i satysfakcji z efektów Waszej pracy,
powodzenia w życiu prywatnym,
zdrowia oraz wszelkiej pomyślności.

Marcin Kuchciński
Marszałek
Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Bernadeta Hordejuk
Przewodnicząca
Sejmiku Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Drogie Panie,
Wasza moc sprawia, że ten świat staje się lepszy,
a wyjątkowość czyni go piękniejszym.

W Dniu Kobiet
z najlepszymi życzeniami

Marszałek Województwa
Marcin Kuchciński

LECH TRAWICKI: BĘDĘ WALCZYŁ O SWOJE DOBRE IMIĘ

Z Lechem Trawickim, odwołanym dyrektorem Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Elblągu, rozmawiamy o pasji, złych i dobrych decyzjach, o przyszłości muzeum, a także o konflikcie z prezydentem Witoldem Wróblewskim i walce o dobre imię.

Odwołaniu Lecha Trawickiego ze stanowiska dyrektora Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Elblągu prezydent Witold Wróblewski poinformował podczas konferencji prasowej. — Pan dyrektor został przeze mnie odwołany, nie w trybie dyscyplinarnym, ale w normalnym, przed upływem kontraktu. Chodzi o defraudację środków finansowych. Dzisiaj mówi się, że to tylko 28 tysięcy... A gdyby chodziło o milion złotych i nie wróciły one do miasta, to by wtedy było złe, czy nie? Rażące łamanie dyscypliny finansów, brak nadzoru dyrektorskiego to są te rzeczy, które dyskwalifikują pana dyrektora na tej funkcji. Jest planowana kompleksowa kontrola w muzeum — powiedział Wróblewski. Odwołany dyrektor o swoim zwolnieniu dowiedział się z mediów. Nie zgadza się z tą decyzją i apeluje o przywrócenie go do pracy.

— O odwołaniu z funkcji dyrektora dowiedział się pan z mediów.

Czy mógłby pan się do tego ustosunkować?

— To chyba wiele mówi o standardach komunikacji stosowanych przez otoczenie prezydenta Wróblewskiego, który od czasu zakończenia remontu dachu unika wszelkich kontaktów ze mną.

— Czy mógłby pan opisać sytuację z remontem dachu?

— Prezydent miasta zakazał remontu dachu pod groźbą zwolnienia mnie z pracy. Decyzja ta była niezrozumiała nawet dla jego najbliższych współpracowników. Zakaz został wydany przy innych pracownikach urzędu. Potem odbyło się spotkanie, na którym ustalono, co należy zrobić, aby prezydent zmienił decyzję. Tym bardziej że rok wcześniej prezydent przyznał w dotacji podmiotowej

środki na wkład własny do projektu. I w momencie, kiedy udało się takie środki pozyskać, wydał zakaz robienia remontu. Podjąłem wtedy działania wbrew jego poleceniu, a jego współpracownicy starali się odwieść go od blokowania renowacji dachu, co się im udało i otrzymaliśmy ostatecznie nawet zgodę na wzięcie kredytu. Po zakończeniu remontu znów zostałem wezwany i usłyszałem od prezydenta w obecności dyrektora Departamentu Kultury, Sportu i Rekreacji że prezydent zdążył mnie jeszcze zwolnić przed końcem swojej kadencji. Powodem tym razem miało być to, że zawłaszczylem sobie sukces miasta, jakim był remont dachu, i zaprzepaściłem możliwość politycz-

nej promocji prezydenta. Po 6 lutego uznałem to za przyczynę zwolnienia, ale obecnie skłaniam się ku temu, że chodzi o zwykłe przejście stanowiska i współpracowników przez muzeum w ostatnich latach środków własnych.

— Czy według pana sytuacja w muzeum — chodzi mi o przywłaszczenie 28 tysięcy złotych — była pretekstem do odwołania pana z funkcji dyrektora? Jak pan się o tym dowiedział? Jaka była pana reakcja? Kto przywłaszczył pieniądze? Czy zostały zwrócone?

— To wynika wprost z treści rozpowszechnianych przez prezydenta i jego najbliższe otoczenie. Moim zdaniem ocenę moich „rażących zaniedbań

obowiązków pracowników” należałoby poddać weryfikacji przez RIO lub prokuraturę, zanim postawi się publicznie tak dobitnie brzmiące zarzuty.

Od czasu odejścia z pracy głównej księgowej w 2019 roku mieliśmy problemy z zatrudnieniem osoby spełniającej wymogi kwalifikacyjne na to stanowisko. W tym czasie w mediach lokalnych pojawiło się wiele artykułów o złej sytuacji finansowej w Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Elblągu. Informacje te zostały ujawnione podczas konferencji prasowej zwołanej przez biuro prasowe prezydenta miasta. Prawdopodobnie informacje dostępne w mediach oraz niska oferta płacy jak na stanowisko głównego księgowego powodowały

Moim zdaniem jest jeszcze możliwość zażegnania tego sporu i skupienia się na działaniach naprawczych w muzeum — mówi Lech Trawicki

uzyskania kwalifikacji na stanowisko głównego księgowego. Za takim rozwiązaniem przemawiała też pozytywna opinia wśród pracowników oraz brak zastrzeżeń wobec jego pracy przy projektach unijnych, które podlegały audytom zewnętrznym. Niestety, nie mogliśmy uzyskać potwierdzenia ukończenia studiów, a kiedy zaczęliśmy się tego domagać, kierownik działu finansowego złożył wypowiedzenie z pracy. Pierwsze zaniepokojenie to zastany stan dokumentacji księgowej w październiku ubiegłego roku. Mniej więcej w połowie listopada odkryto, że jedna z faktur ma NIP niezgodny z nazwą kontrahenta. Przekazano te informacje zarówno do Departamentu Kultury, Sportu i Rekreacji, jak i do prawnika muzeum. Do 15 grudnia mieliśmy już pełną dokumentację. Podczas konfrontacji z pracownikiem i po ujawnieniu naszych ustaleń osoba winna całej sytuacji przyznała się do wykonywania przelewów i sfalszowania jednej faktury. Ostatecznie odzyskaliśmy całą kwotę z należnymi odsetkami i złożyliśmy doniesienie do prokuratury. Od zebrania dowodów do odzyskania należnej kwoty minęły dwa tygodnie. Reasumując: od początku zatrudnienia doświadczonego pracownika na stanowisku kierownika działu finansowego działaliśmy dwutorowo: poszukiwaliśmy osoby spełniającej wymogi kwalifikacyjne na stanowisko głównego księgowego oraz podjęliśmy działania na rzecz podniesienia kwalifikacji osoby zatrudnionej na stanowisku kierowniczym. Okoliczności niezależne od muzeum: nieskuteczne nabory i niezrozumiały opór kierownika przed dostarczeniem dyplomu ukończenia studiów spowodowały, że do października 2023 roku nie byliśmy w stanie obsadzić tego stanowiska.

— Jakie działania podjęto przeciwko panu?
— Różne, ale chyba najbardziej czytelne były działania podjęte 6 lutego tego roku, po ukazaniu się w prasie artykułu informującego o przywłaszczeniu pieniędzy. W moim odczuciu był to kontrolowany przeciek i podejrzewałem o niego pracowników Urzędu Miejskiego. Tym bardziej że w krótkim czasie po publikacji otrzymałem telefon od dyrektora Departamentu Kultury, Sportu i Rekreacji z natarczywym żądaniem natychmiastowego złożenia wypowiedzenia. Komunikat ten powtarzany był wielokrotnie. Postanawiam złożyć rezygnację, ale z zastrzeżeniem, że chcę się spotkać osobiście z prezydentem i przedstawić sytuację w muzeum. Po złożeniu pism około godziny 15 tego samego dnia nie otrzymałem potwierdzenia ich złożenia, co jest niezgodne z obowiązującymi procedurami. Otrzymałem za to informację, że spotkanie odbędzie się następnego dnia o godz. 14.30. Następnego dnia w gabinecie dyrektora DKSIR dowiedziałem się, że „nie ma o czym rozmawiać” – spotkanie odwołane, a ja mam się natychmiast pakować. Jednocześnie otrzymuję zakaz referowania spraw 7 lutego przed Radą Miasta – „bo i tak wszyscy zrozumieją moją nieobecność po doniesieniach prasowych”. Ponadto kazano mi udać się na dwudniowy urlop w dniach 7-8 lutego. A na koniec otrzymałem zakaz jakichkolwiek kontaktów z mediami. Wtedy poprosiłem o zwrot moich pism i ku mojemu zaskoczeniu otrzymałem ich bez jakichkolwiek oznaczeń potwierdzających ich rejestrację w Urzędzie Miasta. Przez około 24 godziny dokumenty nie zostały wprowadzone do obiegu służbowego – to po co ich tak natarczywie żądano dnia poprzedniego? To jest konkretne działanie, być może noszące znamiona czynów opisanych w art. 276 KK. Zastanawiałem się, dlaczego prezydent się uparł, aby zwolnić mnie jak najszybciej, w trakcie działań naprawczych. Przecież to destabilizuje pracę muzeum. Wydaje mi się, że głównym powodem było to, że w okolicach września odzyskamy pieniądze

za remont dachu, co pozwoli spłacić pozostałą część kredytu, a na koncie i tak pozostanie znacząca kwota. Pod koniec roku, wliczając wpływy własne muzeum, może to być kwota nawet miliona złotych. Takiego stanu środków własnych nie było chyba nigdy przedtem. Osoba, która zajmie moje stanowisko, będzie w luksusowej sytuacji. Kiedy obejmowałem stanowisko dyrektora, muzeum było zadłużone na 200 tysięcy złotych i miało zaległości w ZUS-ie na kwotę 60 tysięcy.

— Czy będzie pan podejmował kroki prawne przeciwko prezydentowi Wróblewskiemu?
— Od 15 grudnia 2023 roku byłem gotowy do spotkania z prezydentem Wróblewskim i chciałem otworzyć z nim porozumienie. Od 6 lutego o takie spotkanie już zabiegałem bezskutecznie. Jednocześnie podjęto przeciwko mnie działania zmuszające mnie do złożenia rezygnacji z dniem 29 lutego bieżącego roku. Próbowałem nawiązać kontakt bezpośrednią drogą mailową 12 lutego i ostatni raz 26 lutego, już po ukazaniu się oświadczenia w sprawie rzekomych moich kłamstw. Jeszcze raz zwróciłem się z propozycją załagodzenia sporu. Naprawdę podziwiam odwagę grupy anonimowych osób podpisujących się pod oświadczeniem jako biuro prasowe prezydenta. Zarzuca mi się kłamstwa i urojenia wbrew faktom i posiadanym przeze mnie dowodom w tej sprawie. Decyzje pana prezydenta i postawa kierownictwa zatrzymała proces naprawy w muzeum. Osoba, która wykryła nieprawidłowości, jest obecnie poddawana presji części kadry kierowniczej muzeum chyba tylko po to, aby „kompleksowa kontrola” wypadła jak najgorzej dla mnie. Moim zdaniem jest jeszcze możliwość zażegnania tego sporu i skupienia się na działaniach naprawczych w muzeum. Teraz to zależy już tylko od pana prezydenta i jego przyznania się do błędnej oceny sytuacji, być może spowodowanej brakiem pełnej informacji o stanie spraw w muzeum. Pozostała mi w tej sytuacji obrona dobrego imienia i walka

o przywrócenie do pracy i realizację przyjętego w 2022 roku przez prezydenta programu działania.

— Co w prowadzeniu muzeum było dla pana najtrudniejsze?
— Przekonanie do realizacji mojego programu kadry kierowniczej muzeum, którą zostawiłem na zajmowanych stanowiskach wbrew wielu opiniom. Naiwnie liczyłem, że uda się z nimi z czasem konstruktywnie współpracować. Dużym problemem było przekonanie kierownictwa do podjęcia działań na rzecz uporządkowania ewidencji zbiorów. Utworzenie nowej struktury organizacyjnej miało w założeniu usprawnić pracę. Utworzono stanowisko głównego inwentaryzatora, którego w 2019 roku nie było, co było dla mnie dużym zaskoczeniem, gdyż obok głównego księgowego jest to najważniejsze stanowisko w większości muzeów. Pomimo tej „reformy” prace nad ewidencją nadal idą opornie. W latach 2019-2022 ustalono poprzez spisy z natury ilość muzealiów, która wymagała korekty w stosunku wykazywanej w sprawozdaniu do GUS-u w 2018 roku liczby zbiorów własnych z 20 186 na 9529. Ponadto zastosowany wcześniej podział na kolekcje utworzono, kierując się różnymi kryteriami (chronologia, tworzywo, kategoria zabytków), jest niespójny. Próby podjęcia jakichkolwiek zmian w tej kwestii konsekwentnie natrafiają na bierny opór osób, które sprawy ewidencji miały w zakresie swoich obowiązków. Brakuje działu gromadzącego archiwalia, spuścizny zasłużonych dla Elbląga osób i dokumentację wizualną (fotografie, filmy). Niezależnie od tych problemów trzeba pamiętać, że załoga i kadra kierownicza ma wiele zasług dla samego funkcjonowania instytucji, a zwłaszcza w zakresie realizacji projektów (np. remonty obu budynków i modernizację wystaw stałych oraz ostatnio wykonany remont dachu podzamcza w 2023 roku) organizacji wystaw przy absurdalnie niskich budżetach oraz w realizacji komercyjnych zleceń na prace archeologiczne, które znacząco poprawiły budżet muzeum.

— Każdy z nas popełnia błędy. Czy ma pan sobie coś do zarzucenia w kontekście zarządzania miejskim muzeum?
— Tak, nadmierne zaufanie do kadry kierowniczej muzeum, którą uważałem za pokrzywdzoną przez doniesienia prasowe inspirowane przez biuro prasowe prezydenta w 2019 roku w mediach przeciwko byłej pani dyrektor i pośrednio oczerniające załogę, która miała udział w remontach i modernizacji wystaw. Urząd Miejski odciął się wówczas od wyników ich pracy i nie promował skutecznie ich zasług i osiągnięć. Kolejnym błędem była moja zbyt daleko idąca postawa ugodowa w rozwiązywaniu sporów zarówno z pracownikami, jak i przedstawicielami urzędu miejskiego.

— Z jakimi problemami musi mierzyć się muzeum w Elblągu?
— Brak magazynów na archeologiczne zabytki masowe, brak pracowni konserwacji zabytków z prawdziwego zdarzenia, brak odpowiedniej powierzchni do wystaw czasowych, niskie zarobki pracowników, co powoduje ich odchodzenie z pracy lub frustrację. Za największy problem lat 2019-2023 uważam jednak brak konstruktywnego kontaktu z osobami decyzyjnymi w urzędzie miejskim. Brak osób rozumiejących, po co miastu są instytucje kultury i jak z nich korzystać z pożytkiem dla lokalnej społeczności i promocji miasta niezwykle cennym dziedzictwie historycznym. Bardzo często nie otrzymujemy żadnych odpowiedzi na nasze wnioski. Do spraw konsekwentnie nierealizowanych przez otoczenie prezydenta należy między innymi uzgodnienie statutu muzeum z ministrem kultury i dziedzictwa narodowego; jego brak ogranicza możliwości muzeum w pozyskiwaniu wielu środków na projekty. Na nasze pisma w tej sprawie nie otrzymaliśmy jak dotąd żadnej pozytywnej odpowiedzi.

— W jakim kierunku według pana powinno rozwijać się elbląskie muzeum?
— W każdym kierunku dokumentującym przeszłość miasta. Szczegółowy opis mojej opinii w tej

sprawie znajdują państwo na stronie muzeum. Za obecnie najważniejsze uważam kontynuowanie budowania kolekcji wielkogabarytowych zabytków techniki i docelowe utworzenie Elbląskiego Muzeum Techniki. Ponadto od lat próbowałem uczynić muzeum miejscem spotkań pasjonatów spraw elbląskich, niezależnie od ich poglądów politycznych i przekonań wszelakich. Po części to się udało i wiele naszych działań było możliwych tylko dzięki wsparciu wolontariuszy ze stowarzyszeń i grup nieformalnych. Mamy też otwartego na współpracę mecenasa kultury Edwarda Parzycha, dzięki któremu od 15 lutego 2020 r. możemy udostępniać jego prywatną kolekcję elbląskich mebli, sreber, szkła i ceramiki oraz chyba obecnie największą w Polsce kolekcję zegarów „kaflowych” zjedynym znanym w polskich zbiorach zegarem wytworzonym przez elbląskiego zegarmistrza z I połowy XVII w. Wartość tych przedmiotów jest równa kilku rocznym budżetom naszej instytucji. Dlatego uważam, że współpraca z elbląskimi pasjonatami jest jednym z podstawowych narzędzi w budowaniu lokalnej tożsamości i poczucia dumy z wielowiekowej i wielokulturowej przeszłości tego miasta.

— Czy pamięta pan taki dzień, moment, chwilę, kiedy czuł pan największą satysfakcję i być może szczęście jako dyrektor muzeum?
— Chyba pozyskanie do zbiorów maszyny parowej Komnicka i cały proces jej demontażu i transportu, a potem renowacji przy wsparciu wielu wolontariuszy i Narodowego Instytutu Konserwacji Zabytków oraz elbląskiej firmy Techtrans. Gdyby nie informacja o lokalizacji maszyny od przyjaciela muzeum Władysława Glinieckiego, a potem cała seria zdarzeń, w tym decyzja zarządu właściciela tartaku w Łobodzie o symbolicznej cenie sprzedaży, miasto Elbląg nie pozyskałoby tego unikatowego zabytku techniki. Ciekawym doświadczeniem była również realizacja projektu edukacyjnego związanego z budową rekonstrukcji

XVIII-wiecznego tellurium Johanna Enderscha, które było ściśle związane z historią Elbląskiego Gimnazjum. Projekt opracowany i prowadzony przez Andrzeja Przybylskiego, wykładowcę SGH w Warszawie. I tu znowu, gdyby nie dziesięć lat wcześniejszej pracy pasjonata historii Elbląga Amadeusza Pfeifera nad dokumentacją wykonawczą tego zabytku i jego wola współpracy z muzeum, to nic z tego by nie wyszło. Należy też wspomnieć o współpracy z Elbląskim Centrum Edukacji Zawodowej oraz z lutnikiem Tomaszem Czypulem – pasjonatem realizacji zadań trudnych i trudniejszych. To jeśli chodzi o działania samego muzeum. Natomiast niesamowitą satysfakcję miałem z postawy lokalnych miłośników historii, skupionych wokół elbląskich forów internetowych, którzy parokrotnie na aukcjach zakupili do naszych zbiorów cenne zabytki na zagranicznych aukcjach, oraz grupy pasjonatów idei utworzenia „Elbląskiego Muzeum Techniki”, oraz „Archiwum Społecznego”. To głównie dla nich staram się obecnie pozostać na stanowisku, aby w przyszłości razem dalej działać dla dobra materialnego dziedzictwa historii miasta Elbląga.

— Żeby zostać dyrektorem muzeum, zrezygnował pan z kierowania Kuźnią Wodną w Oliwie. Czy nie żałuje pan tej decyzji?
— Każdy nas podejmuje różne decyzje, lepsze i gorsze. Czasu się nie cofnie. Nigdy niczego nie żałowałem, podjąłem wiele złych decyzji i co z tego? To są moje decyzje, skutkiem czego mam różne doświadczenia. Dzięki temu nawiązałem wiele cennych kontaktów, które trwają do dzisiaj. W Kuźni Wodnej często bywam i współpracuję z Muzeum Gdańskie. Podobnie w Elblągu. Jest tu mnóstwo wspaniałych ludzi realizujących swoje pasje za własne pieniądze. Problem jest tylko to, że od lat nie znajduję zrozumienia w Urzędzie Miejskim dla idei budowania lokalnej tożsamości opartej na upowszechnianiu wiedzy o przeszłości miasta.

ROZMAWIAŁ MARCIN KOCEMBA

ANDRZEJ ŚLIWKA: W ELBLĄGU JEST WIELE RZECZY DO NAPRAWIENIA

W polityce ważna jest wiarygodność. Nie mam się czego wstydzić, ponieważ nie rządząc miastem, udało się nam pozyskiwać duże środki dla Elbląga. Obecnie jest wiele rzeczy do naprawienia, by Elbląg był lepszym miastem do życia – podkreśla poseł Andrzej Śliwka.

W polityce ważna jest wiarygodność. Miarą tej wiarygodności jest skuteczność w pozyskiwaniu środków na rzecz swojego miasta, lokalnych społeczności, dlatego ja jako kandydat na prezydenta Elbląga nie mam się czego wstydzić, ponieważ nie rządząc miastem, udało się nam pozyskiwać środki dla Elbląga: na przykład na rewitalizację kąpieliska miejskiego ze środków rządowych trafiło 65 milionów złotych. Ale to nie wszystko, bo jeszcze na umocnienie nabrzeży przeznaczono 27 milionów złotych, wsparcie dla Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Elblągu wyniosło 21 milionów złotych na onkologię czy blisko 3,5 miliona złotych na Przedszkole nr 8, ponad 8 milionów na elbląskie zabytki – wyliczył Andrzej Śliwka, kandydat na prezydenta Elbląga podczas briefingu z przedstawicielami mediów.

Jak dodał, tak samo obietnice wyborcze, które składa wraz z kandydatami na radnych, związane z bezpłatnym dostępem do komunikacji miejskiej, darmowymi parkingami dla elblążan i nowym stadionem, to nie są mrzonki.

— To nie jest obiecywanie, ale wiarygodne zobowiązania, które zostaną zrealizowane, jeśli zostanę prezydentem miasta, a koleżanki i koledzy zostaną wybrani na radnych. Bardzo nam zależy na tym, aby elblążanie mogli się rozwijać, aby usługi publiczne były na bardzo wysokim poziomie. Obecnie jest wiele rzeczy do naprawienia, by Elbląg był lepszym miastem do życia — zaznaczył.

W odpowiedzi na pytania dziennikarzy przekazał, że została już przeprowadzona kalkulacja kosztów dla jego obietnic wyborczych. Stwierdził, że komunikacja miejska istrefa płatnego parkowania kosztuje Elbląg około 45 milionów złotych rocznie, z czego miasto już dopłaca około 32-33 milio-

Blisko 3 tysiące podpisów poparcia to rekordowa liczba, największa w Elblągu — mówił na Starym Mieście poseł Andrzej Śliwka

ny złotych. Jego zdaniem w budżecie Elbląga należałoby znaleźć dodatkowo jeszcze około 8-9 milionów złotych.

— Te środki są do wygenerowania w budżecie — stwierdził.

Radny Rafał Traks obecny podczas spotkania z dziennikarzami przekazał, że niepokojące jest to, że mogą być zagrożone środki na inwestycje w ochronę elbląskich zabytków.

— Otrzymaliśmy właśnie informacje, że Regionalna Izba Obrachunkowa unieważniła uchwałę dotyczącą dotacji. Wygląda na to, że podjęta przez radnych uchwała była źle przygotowana przez aparat urzędniczy pana prezydenta. Będziemy sprawdzali tę informację, będziemy się dowiadywali, z czego to wynika. Będziemy wnioskowali do prezydenta, by albo się odwołał od tej decyzji, albo

przygotował nowy projekt uchwały jeszcze w tej kadencji, by zabytki mogły otrzymać środki z funduszy rządowych — mówił. Z kolei radny Paweł Kowszyński podkreślał, jak ważna jest opieka nad najmłodszymi mieszkańcami miasta.

— Nie zapominamy o przedszkolach; wiemy, że te placówki potrzebują remontów i na tym będziemy się skupiali i będziemy to realizowali. Opieka i wychowanie dzieci, tak by rodzice mogli spokojnie pracować czy poszukiwać pracy, jest jednym z ważniejszych zadań miasta — stwierdził.

ZEBRALI PRAWIE 3 TYS. PODPISÓW

W poniedziałek 4 marca o godzinie 16 minął termin rejestracji kandydatów na radnych. Andrzej Śliwka, kandydat na prezydenta Elbląga, spotkał się z mediami na Starym Mieście, aby poinformować o tym, ile podpisów udało się zebrać pod listami kandy-

datów PiS na radnych do Rady Miejskiej w Elblągu. Przedstawił też liderów w każdym z pięciu okręgów.

— Jesteśmy po rejestracji naszych list. Blisko 3 tysiące podpisów to rekordowa liczba, największa w Elblągu — mówił na Starym Mieście przy napisie „Elbląg” poseł Andrzej Śliwka.

— Są to osoby, które pochodzą z Elbląga, są związane z Elblągiem, dbają o Elbląg i chcą się zaangażować w to, aby nasza mała ojczyzna zmieniła się na lepsze — dodał Śliwka, rozpoczynając prezentację liderów list „Jedynkami” w czterech okręgach zostali obecni radni PiS.

W okręgu nr 1 listę otwiera radny Rafał Traks, w okręgu nr 2 — były wicewojewoda warmińsko-mazurski Piotr Opaczewski, w okręgu nr 3 — radny Paweł Kowszyński, w okręgu nr 4 — radna Jolanta Lisewska, a w okręgu nr 5 — radny Marek Pruszek.

EG/RAZ

MICHAŁ MISSAN OBIECUJE STADION LEKKOATLETYCZNY

Wyprawka dla elbląskich noworodków od Piekarczyka, wielofunkcyjny stadion lekkoatletyczny przy ul. Krakusa i powołanie pełnomocnika do spraw dzieci i młodzieży to kolejne obietnice wyborcze Michała Missana, kandydata KO na prezydenta Elbląga.

Znany jestem z tego, że nie obiecuję rzeczy niemożliwych do wykonania, dlatego chciałbym zadeklarować, że stadion przy ul. Krakusa do końca przyszłej kadencji — jeśli zostanę prezydentem — będzie stadionem lekkoatletycznym — zapowiedział wiceprezydent Michał Missan, kandydat na prezydenta Elbląga z ramienia KO i elbląskiej koalicji. Podkreślił, że Concordia nadal będzie mogła rozgrywać mecze na zmodernizowanym już boisku.

Missan przypomniał, że miasto złożyło wniosek do rządowego programu na dofinansowanie stadionu przy ul. Krakusa na kwotę 5 mln zł, ale go nie otrzymało.

— Zmienił się rząd i teraz możemy już w sposób realny ubiegać się o dofinansowanie. Wydaje mi się, że

wcześniej pieniądze były rozdawane tylko swoim — stwierdził.

Wiceprezydent Missan oznajmił, że chce postawić na sport dzieci i młodzieży i zapewnić im odpowiednią infrastrukturę. Dodał, że miasto czeka też na rozstrzygnięcie programu dotyczącego pozyskania funduszy na remont stadionu przy ul. Agrykola.

— Nie będę obiecywał, że wybuduję nowy stadion. Bez środków zewnętrznych jest to niemożliwe. Dziś nie ma też perspektywy, by takie środki zewnętrzne pozyskać — oznajmił.

A Leszek Wilk, kandydat na radnego z listy komitetu KWW „Tak dla Elbląga”, który popiera Michała Missana podkreślił, że mieszkańcy Elbląga od lat czekają na stadion lekkoatletyczny: — Ludzie w Elblągu zaczęli

Michał Missan razem ze swoją drużyną chce zawalczyć również o głosy elbląskich kobiet, dla których przygotował specjalne trzy programy skupiające się na aspektach zdrowotnych młodych elblążanek i wsparciu przyszłych mam

biegać. Widzimy to na ulicach, widzimy to w Bażantarni, cieszymy się, że taki stadion powstanie w naszym mieście.

Kandydat na radnego przekazał też, że w programie wyborczym Mi-

chała Missana znalazł się program dla młodzieży propagujący zdrowy styl życia i krzewienie sportu poprzez organizowanie dodatkowych zajęć sportowych oraz zorganizowanie wsparcia psychologów

i dietetyków dla młodych osób zagrożonych chorobami cywilizacyjnymi, takimi jak nadwaga.

Michał Missan razem ze swoją drużyną chce zawalczyć również o głosy elbląskich kobiet, dla których przygotował specjalne trzy programy skupiające się na aspektach zdrowotnych młodych elblążanek i wsparciu przyszłych mam.

Pierwszy program — „Zdrowa elblążanka” — czyli profilaktyka nowotworowa to zapowiedź organizacji bezpłatnych badań USG piersi dla kobiet od 25 roku życia do 45 lat w celu wykrycia wczesnych zmian oraz akcji edukacyjnej dotyczącej częstotliwości badań USG i cytologii wśród młodych kobiet.

Drugi program — „Jestem w ciąży, jestem el-

blążanka” — to inicjatywa darmowych segregatorów ciążyowych dla elblążanek w ciąży. Każda mieszkanka Elbląga, która będzie w ciąży, otrzyma specjalny segregator do przechowywania dokumentacji medycznej, dostępny bez dodatkowych opłat w Urzędzie Miejskim.

Trzeci program — „Piekarczyk wita na świecie” — czyli wyprawka dla elbląskiego malucha. To box powitalny zawierający prezenty od miasta na dobry początek. Każdy nowo narodzony maluch otrzyma specjalnie przygotowany zestaw, w tym między innymi segregator pediatryczny, body, pieluszki tetrowe i inne niezbędne akcesoria. W wyprawce znajdzie się też pierwsza książeczka dla malucha.

EWELINA GULIŃSKA

ROSJA SPRAWDZA NAS BALONAMI?

To już trzeci balon meteorologiczny, który w ostatnich dniach przyleciał prawdopodobnie z Królewca i spadł na naszym terenie. Policja zabezpieczyła obiekt we wsi Kierwik koło Szczytna. Pojawiły się spekulacje, że Rosja w ten sposób sprawdza polskie procedury bezpieczeństwa. Do podobnych incydentów w maju doszło także w okolicach Elbląga.

W wtorek policja otrzymała zgłoszenie o nadal niezidentyfikowanym obiekcie przypominającym balon meteorologiczny, który został znaleziony w miejscowości Kierwik w gminie Spychowo pod Szczytnem na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Jak poinformowała dziennikarzy sierż. Emilia Pławska z Komendy Miejskiej Policji w Szczytnie, jeszcze w niedzielę balon zauważył mieszkaniec okolicy. — Nie uznał jednak tego balonu za coś ważnego. Dopiero gdy w poniedziałek usłyszał o znalezieniu takiego balonu wokolicach Miłakowa, poinformował policję. Było to jednak późno, na zewnątrz było już ciemno, dlatego policja podjęła balon we wtorek — przekazała sierż. Emilia Pławska. Znalezione budzi tym większe emocje, że to już trzeci obiekt, który podczas zaledwie kilku ostatnich dni został znaleziony na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. I tak w poniedziałek znaleziono balon na polach we wsi Warkatki pod Miłakowem, w powiecie ostródzkim. — Zawsze o takich wydarzeniach czyta się w prasie albo słyszy w telewizji. Jednak kiedy to dzieje się na twoim własnym podwórku, to robi zupełnie inne wrażenie. Są dwie możliwości: albo to faktycznie jedynie balon meteorologiczny, albo maczały w tym ręce rosyjskie służby — powiedział Krzysztof Szulborski, bur-

mistrz Miłakowa. — W takim przypadku oczywiście trudno mieć pewność, co chcieli w ten sposób osiągnąć. Czy to jedynie sprawdzanie naszych systemów bezpieczeństwa, czy inne działania — dodał.

NAPISY CYRYLICĄ

Według relacji naocznych świadków na znalezionym obiekcie, który składał się z balonu i przyczepionego do niego pudełka z nieznaną zawartością, były napisy cyrylicą. Podobne napisy znajdowały się na obiekcie znalezionym jeszcze wcześniej we wsi Harsz w powiecie węgorzewskim.

— Policja przejęła ten obiekt i z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością można powiedzieć, że to balon meteorologiczny — powiedział nam z kolei Krzysztof Laskowski, starszy inspektor z wydziału Zarządzania Kryzysowego w Starostwie Powiatowym w Węgorzewie. — Służby odłączyły od tego balonu pudełko, które było do niego przyczepione, i zabrały do analizy. Sam balon spadł na drzewa w zagajniku i uległ zniszczeniu. Tu, u nas, nikt raczej tego zdarzenia nie uważa za zagrożenie — dodał.

Zarówno policja, jak i śledczy z prokuratury potwierdzają, że balony meteorologiczne nad regionem były znajdowane od dawna. Według rzecznika prasowego Prokuratury Okręgowej w Olsztynie, prokuratora Daniela Brodowskiego, każde znalezisko jest sprawdzane i badane, jednak wiadomo,

W miniony poniedziałek znaleziono balon na polach we wsi Warkatki pod Miłakowem, w powiecie ostródzkim

że czasami takie balony wypuszczano jedynie po to, by sprawdzić kierunek wiatru.

OCHRONA GRANIC

Jak wyglądają procedury związane z ochroną granic, także tych powietrznych, zapytaliśmy rzecznika prasowego warmińsko-mazurskiego oddziału Straży Granicznej. A kto zajmuje się konkretnym incydentem, to zależy od jego charakteru. — Funkcjonariusze z Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej nie uczestniczyli w zabezpieczeniu, a za ochronę granicy powietrznej odpowiada Wojsko Polskie — przekazała nam mjr SG Mirosława Aleksandrowicz.

Do chwili zamknięcia tego wydania „Gazety Olsztyńskiej” nie było ostatecznego potwierdzenia, czy obiekt zabezpieczony we wtorek przez policję jest faktycznie kolejnym balonem meteorologicznym. Według nieoficjalnych relacji, do których dotarli nasi dziennikarze,

wiele wskazuje, że może to być balon ślubny, użyty dla uatrakcyjnienia ceremonii weselnej.

Sprawa jednak jest na tyle poważna, że jak podał PAP, wczoraj podczas konferencji prasowej wicepremier, szef MON Władysław Kosiniak-Kamysz zapowiedział, że podczas posiedzenia Komitetu ds. Bezpieczeństwa, które odbędzie się w przyszłym tygodniu, znajdzie się informacja na temat balonów meteorologicznych, które spadły na terytorium Polski.

CO SPADŁO KOŁO ELBLĄGA?

Powiat elbląski również znajduje się w strefie narażonej na upadek podobnego obiektu. Do takiego incydentu doszło w maju 2023 roku. Jak opisywał Dziennik Elbląski,

Ministerstwo Obrony Narodowej przekazało wtedy, że Centrum Operacji Powietrznych odnotowało pojawienie się w polskiej

przestrzeni powietrznej obiektu, który wleciał z kierunku Białorusi.

W związku z poszukiwaniem „obektu powietrznego przypominającego balon” RCB wydało w sobotę alert dla trzech województw: kujawsko-pomorskiego, pomorskiego i zachodniopomorskiego, by w razie znalezienia takiego przedmiotu nie podnosić go, tylko natychmiast zawiadomić policję. Wiemy jednak, że alert otrzymali też niektórzy mieszkańcy Elbląga.

W niedzielę 14 maja około godziny 13.00 w okolicy miejscowości Jezioro (gmina Markusy) pojawiły się służby. Jak się okazało, zostały zadysponowane w związku z ujawnieniem w tym miejscu tajemniczego latającego obiektu wojskowego. Elbląska policja zaprzeczyła jednak, że jest to tzw. balon obserwacyjny, czyli wojskowy obiekt powietrzny, który w nocy z piątku na sobotę nadleciał z kierunku Białorusi.

W poniedziałek 15 maja w odpowiedzi na nasze pytania skierowane do Dowództwa Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych otrzymaliśmy oficjalny komunikat w tej sprawie.

— Obiekt zaobserwowany w okolicach miejscowości Jezioro k. Elbląga to Bezzałogowy Statek Powietrzny (BSP) typu FlyEye należący do Sił Zbrojnych RP, który wykorzystywany był podczas działań poszukiwawczych szczątków balonu meteorologicznego. Kontakt z BSP został chwilowo utracony z przyczyn technicznych i po niedługim czasie wznowiono działania z jego użyciem

— przekazał ppłk Jacek Gorzyszewski, Szef Wydziału Prasowego z Dowództwa Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych.

STANISŁAW KRYŚCIŃSKI/RAZ

Ipsos zapytał Polaków, czy – ich zdaniem – Rosja może w najbliższych latach zaatakować Polskę zbrojnie. Jak wyjaśnia portal TOK FM, odpowiedzi „zdecydowanie tak” udzieliło 12 proc. badanych, a odpowiedzi „raczej tak” – 36 proc. Razem – 48 proc. Ankietowanych, którzy uważają, że Rosja „raczej nie” napadnie na Polskę zbrojnie, jest 32 proc., a 9 proc. jest zdania, że „zdecydowanie nie” dojdzie do ataku – łącznie jest to 41 proc. badanych. 11 proc. uczestników sondażu nie ma w tej sprawie zdania. Na pytanie o ewentualny atak Rosji na Polskę odpowiadali również w badaniu wyborcy poszczególnych partii politycznych. Ataku Rosji na Polskę spodziewa się 62 proc. wyborców PiS. Tego samego zdania jest 48 proc. wyborców KO, jak również 42 proc. głosujących na Nową Lewicę, 40 proc. wyborców Trzeciej Drogi i 36 proc. elektoratu Konfederacji. Jak zaznaczono, odpowiedzi „zdecydowanie nie” udzieliło 6 proc. zwolenników PiS, 9 proc. zwolenników KO, 2 proc. zwolenników Nowej Lewicy i 4 proc. zwolenników Trzeciej Drogi. – Tego, że wojna ominię nasz kraj, najbardziej pewni są sympatycy Konfederacji: 15 proc. – dodano. Badanie przeprowadzone metodą mixed-mode na próbie ogólnopolskiej n=1000 dorosłych Polaków w dniach 22-26 lutego 2024 roku.

ŹRÓDŁO: PAP

CHOĆ BEZTERMINOWE, TO DO WYMIANY

Prawo jazdy ma być ważne 15 lat – tak proponują europosłowie, którzy zajmowali się aktualizacją przepisów UE o uprawnieniach do kierowania. A co z dokumentami, które zostały wydane bezterminowo?

Każdego roku na drogach Unii Europejskiej ginie ponad 20 tys. osób. To ma się zmienić, dlatego Parlament Europejski popiera reformę unijnych przepisów dotyczących praw jazdy jako krok do poprawy bezpieczeństwa na drogach. Na ostatnim posiedzeniu PE posłowie zgodzili się, że prawo jazdy powinno być ważne przez co najmniej 15 lat dla motocykli, samochodów oraz 5 lat dla ciężarówek i autobusów. Natomiast nie popierają skrócenia ważności praw jazdy dla osób starszych (jak propo-

nuje Komisja Europejska), aby uniknąć dyskryminacji i zapewnić im prawo do swobodnego przemieszczania się oraz uczestnictwa w życiu gospodarczym i społecznym.

Posłowie opowiadają się za wprowadzeniem cyfrowego prawa jazdy, dostępnego w telefonie komórkowym i w pełni równoważnego fizycznemu prawu jazdy.

Dziś w Polsce prawo jazdy jest już wydawane na 15 lat. Ale tak jest dopiero od 2013 roku, bo wcześniej prawo jazdy wydawane było bezterminowo. Co więc czeka kierowców, którzy mają ta-

kie prawo jazdy? Otóż będą musieli oni wymienić swój dokument. Zgodnie z ustawą operacja wymiany ma się zacząć w 2028 roku i potrwać pięć lat. Co, gdy tego nie zrobimy? Otóż jeśli tego nie zrobimy do 2033 roku, to nasze prawo jazdy straci ważność.

Jednak kierowcy wymienający bezterminowe prawo jazdy na prawo jazdy ważne już tylko 15 lat nie będą musieli przechodzić żadnych dodatkowych badań. Choć np. europosłowie chcą, aby kierowcy sami oceniali swoją zdolność do prowadzenia pojazdów pod-

czas wydawania i odnawiania prawa jazdy, pozwalając krajom UE zdecydować, czy samoocena powinna zostać zastąpiona badaniem lekarskim z minimalnym zestawem kontroli m.in. wzroku i układu krążenia kierowców.

Żeby wymienić prawo jazdy, trzeba będzie pofatygować się do urzędu. I oczywiście zapłacić 100,50 zł za wymianę dokumentu. Po 18 stycznia 2033 roku nikt już w Polsce nie będzie miał bezterminowego prawa jazdy.

AM

KONDOLENCJE

Pani

**Bożenie
Dołęgowskiej**

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Męża

składają właściciele i pracownicy
firmy Hektor Sp. j.

ZACHWYCIŁ GŁOSEM I OSOBOWOŚCIĄ

Śpiewanie i aktorstwo jest jego największą pasją. Hubert Sartanowicz z Elbląga znalazł się w gronie kilkudziesięciu dzieci, które wystąpiły w telewizyjnym programie The Voice Kids. Wykonanie przez Huberta piosenki „Jeszcze będzie pięknie” zachwyciło jury. Odwrócił wszystkie fotele, jednak na swoich trenerów wybrał Tomsona i Barona. — Scena to miejsce, w którym przez chwilę mogę odpłynąć od rzeczywistości i poczuć energię — mówi Hubert.

Hubert z rodzicami przed występem w The Voice Kids

Mówi się, że dzisiejsza młodzież jest leniwa, niczym się nie interesuje, a cały swój wolny czas spędza z nosem w telefonie czy komputerze. Nie wszystkich jednak trzeba mierzyć jedną miarą. Zdarzają się wyjątki — osoby, które mimo młodego wieku mają swoje pasje. Rozwijają się i wciąż się doskonalą. Taki właśnie jest Hubert Sartanowicz. Chłopak ma tak wiele energii i pasji, że mógłby zawstydzić niejednego dorosłego człowieka.

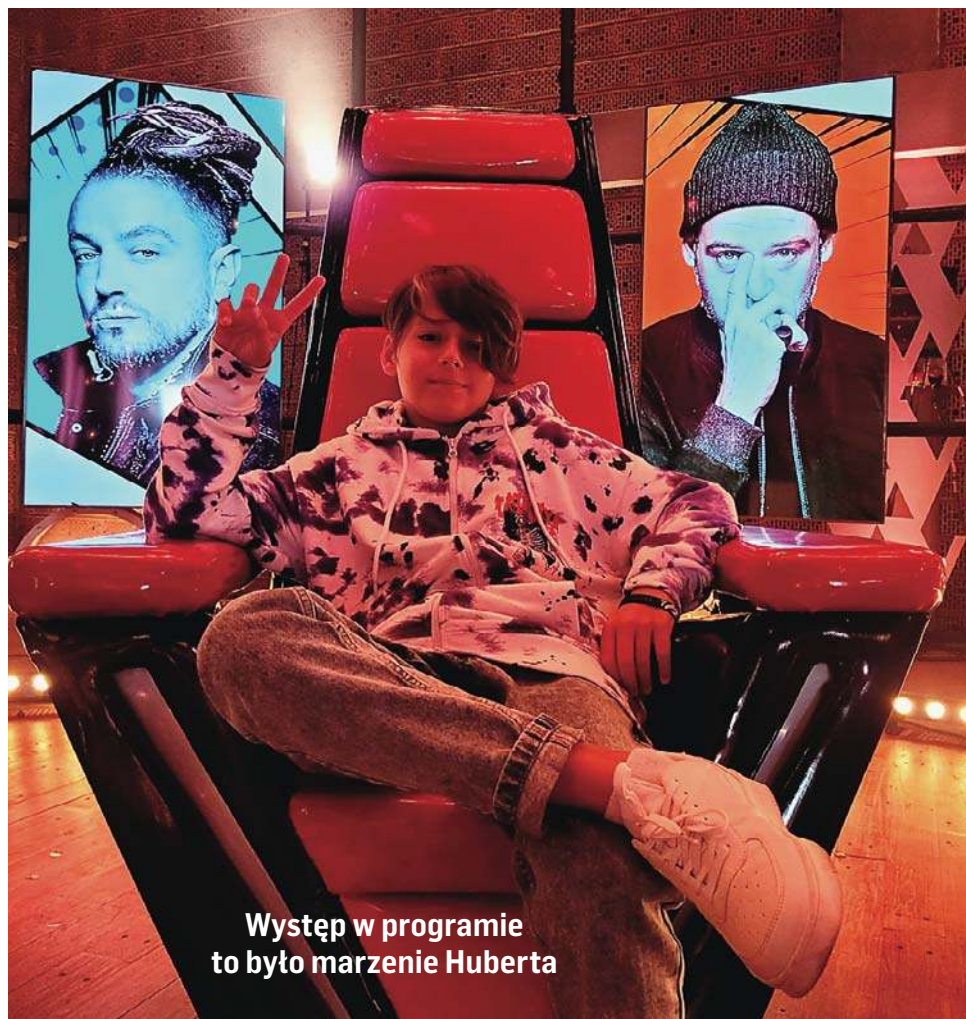
MA WIELE PASJI

Ma 12 lat i pochodzi z Elbląga, jest uczniem Szkoły Podstawowej nr 19. Od dziecka próbuje swoich sił w muzyce i różnych innych pasjach. Jest chłopcem żywiołowym, któremu nigdy się nie nudzi. Chodzi swoimi ścieżkami. Przygodę ze śpiewem rozpoczął już w przedszkolu, a swoje umiejętności wokalne wciąż rozwija pod okiem

instruktorów. Poza śpiewaniem występuje w spektaklach w Teatrze Muzycznym w Gdyni. Lubi też grać w piłkę nożną, tenisa i koszykówkę. Jeździ na nartach i pływa. Jak opowiada jego mama, Hubert od dziecka ma bardzo dużo energii, zawsze musi być w ruchu.

— To wulkan energii — śmieje się pani Anna Sartanowicz. — Za Hubertem zawsze biegałam, nie chodziłam. Dopiero przy córce zobaczyłam, że z dzieckiem można spacerować, a nie biegać. Hubert od początku był głośny. Teraz z siostrą potrafią zrobić w domu prawdziwy huragan. Syn bardzo dobrze się uczy, uwielbia aktywność fizyczną, ma wiele zainteresowań. Jest ogromnym indywidualistą — ma to chyba po mnie.

Hubert uwielbia język angielski, bardzo dobrze się nim posługuje, podczas zagranicznych podróży nie ma problemu z prowadzeniem rozmów.

Występ w programie to było marzenie Huberta

— Od urodzenia rozmawiałam z Hubertem w języku angielskim — opowiada mama chłopca, która ukończyła filologię angielską. — W naszym domu ja mówiłam i rozmawiałam z nim po angielsku, a reszta rodziny po polsku. Wszystkie filmy oglądaliśmy i oglądamy w języku angielskim, czytałam też synowi książki. To mu bardzo pomogło, bo w tej chwili nie ma problemu z tym językiem. Z córką również rozmawiam po angielsku.

ŚPIEWA OD MAŁEGO

Pierwszy kontakt ze sceną miał w przedszkolu. Występował podczas uroczystości, na różnych akademiach. Śpiewać „na dobre” zaczął w wieku 8 lat. Od tego czasu jest też członkiem elbląskich Diamantów, gdzie szkoli się pod okiem Elizy Kaczmarczyk. Hubert również robi karierę aktorską. Gra w Teatrze Muzycznym w Gdyni w trzech sztukach: „Piotrusiu Panie”, „Księżde Dżungli” oraz „Chłopach”.

Początkowo grał zagubionego chłopca, potem jednak zgłosił się na casting do roli Piotrusia Pana.

Miał przygotować utwory z nut, jednak ich nie znał. Rodzice kupili więc mu płytę i przygotowywał się „ze słuchu”. Dostał rolę Piotrusia Pana.

— Kocham to robić — mówi Hubert. — Śpiewanie, aktorstwo to dla mnie niezwykła przygoda. Bardzo lubię, kiedy występuję na scenie w teatrze i ogląda mnie wiele osób. Zazwyczaj się nie stresuję. Stres pojawia się jedynie wtedy, kiedy jestem słabo przygotowany.

Hubert jest też bardzo aktywny fizycznie. Przez kilka lat grał w piłkę nożną, potem w tenisa, pływał, a teraz po szkole uczęszcza na koszykówkę.

— Mam wiele zainteresowań — opowiada. — Lubię nie tylko uprawiać sporty, ale też rysować, rozwiązywać quizy. Chodzę też na dodatkowe angielski. Mam naprawdę dużo zajęć, ale ze wszystkim się wyrabiam. Nawet znajduję czas, żeby pograć na komputerze. Na szczęście nie mam problemów z nauką, dużo zapamiętuję z lekcji, lubię przedmioty humanistyczne, bardzo łatwo „wchodzi” mi matematyka — dodaje.

DOSTAŁ SIĘ DO THE VOICE KIDS!

The Voice Kids jest przygodą i szkołą wokalu dla dzieci biorących udział w tym programie. Daje im niezapomniane chwile i niesamowitą szansę, by stanąć na wielkiej scenie.

W ciągu ostatnich lat Hubert wziął udział w niejednym konkursie. W wielu odnotował sukcesy. Tydzień temu pojawił się w drugim odcinku siódmej edycji The Voice Kids, gdzie podbił serca widzów. Swoim wykonaniem oczarował też wszystkich jurorów. Podczas pierwszego występu „w ciemno” odwróciły się trzy fotele.

O tym, co udało się Hubertowi, marzy mnóstwo dzieci. Na castingi do The Voice Kids zgłaszają się tłumy, dostają się nieliczni. Występ w tym programie to było ogromne marzenie Huberta. Poprzednie edycje oglądał, zastanawiając się, czy kiedyś się ono spełni.

— Jesteśmy z niego bardzo dumni — mówi pani Anna Sartanowicz, mama Huberta. — Po raz pierwszy do programu zgłosiliśmy się w 2020 roku. Hubert chciał spróbować

swoich sił, więc przyjechaliśmy do Warszawy, ale wtedy się nie udało. To trochę ostudziło jego zapał. Kiedy jednak wystartowała siódma edycja, postanowiliśmy ponownie spróbować, nagraliśmy wideo i się zgłosiliśmy. Zostaliśmy zaproszeni nas do Warszawy. Tym razem Hubert przeszedł dalej. Do programu przygotowywał go Gracjan Kalandyk.

Hubert, mimo wielu sukcesów na swoim koncie, nie lubi się nimi chwalić. Śpiewanie to dla niego naturalny dar, bez którego nie potrafi wyobrazić sobie życia. Dopingują go w tym rodzice i rodzina.

Podczas przesłuchań w ciemno Hubert wykonał utwór B.R.O. „Jeszcze będzie pięknie”. Nie bał się występu w programie The Voice Kids, choć przyznaje, że na początku był zestresowany.

— Zaśpiewałem najlepiej jak umiałem. Piosenka mi podpasowała — mówi. — Stres był tylko do momentu, w którym odwrócił się pierwszy fotel. Potem wszystko ze mnie zeszło i już śpiewałem na luzie. Kiedy już odwróciły się wszystkie fotele, to byłem naprawdę szczęśliwy. To kolejna życiowa przygoda, ale jak się robi to, co się lubi, to się wtedy nie stresuje. Przede mną jeszcze długa droga do doskonałości, jednak podstawy i chęci są, więc może być tylko dobrze. Warto mieć pasje i rozwijać je. Pasje pobudzają zmysły, wyzwalają w nas pozytywne emocje i nadają życiu kierunek. Sprawiają, że nabiera ono kolorów i większego sensu. Ich brak prowadzi do nudy, pustki, a nawet depresji i uzależnień. Ja, kiedy śpiewam, oddaję całe swoje serce. Przeżywam to, daję z siebie wszystko.

JURY BYŁO ZACHWYCONE

Młody wokalista odwrócił wszystkie trzy fotele. Fotel Cleo odwrócił Baron, który wcisnął jej przycisk zabawkową rączką.

— Bardzo chcemy cię w swojej drużynie, dlatego serdecznie cię tutaj zapraszamy — mówił zachwycony głosem uczestnika Baron.

SPEŁNIA MARZENIA W THE VOICE KIDS

W studiu The Voice Kids

Podczas występu Hubertowi kibicowała cała rodzina

Hubert występuje jako aktor w Teatrze.
Na zdjęciu podczas spektaklu „Księga Dżungli”

Rodzina Sartanowicz w komplecie

— Zauważyłam twoją pewność siebie. Czulałam, że to nie twój pierwszy raz na scenie. Prawda? — pytała natomiast Cleo.

Wtedy Hubert przyznał, że gra w Teatrze Muzycznym w trzech sztukach, a Natasza Urbańska powiedziała, co wspólnego uczestnikiem ma jej mąż, Janusz Józefowicz.

— Słuchajcie, mój mąż się na tym zna. On go wybrał do tej roli — komentowała Urbańska.

Hubert przyznał, że gra u Janusza Józefowicza, który jest reżyserem i choreografem spektaklu „Piotruś Pan”. Chłopiec gra tam główną rolę.

— Ogólnie pan Józefowicz zwraca dużo uwagi i nie wszystko mu zawsze pasuje, ale jak się go bardziej

pozna, to nawet jest fajny — opowiadał jurorom Hubert. — Scena to miejsce, w którym przez chwile mogę odpłynąć od rzeczywistości i poczuć energię.

— Jestem z ciebie ogromnie dumna, bo sobie fajnie radzisz. Teatr to jest zupełnie inna bajka i wymaga od nas wiele poświęcenia. Podziwiam to serdecznie i zapraszam do mnie — komentowała Natasza.

Hubert mógł wybrać, kto zostanie jego muzycznym trenerem w programie. Zdecydował się pójść do drużyny chłopaków — jako swoich trenerów wybrał Tomsona i Barona.

— Wszyscy trenerzy są super. Miałem chwile wahania, kogo wybrać, ale najbliżej mi było do Tomsona i Barona — tłumaczy Hubert. — Cie-

szę się, że dostałem się do programu. Rodzina, znajomi i przyjaciele są dumni. W szkole, jak się pojawiłem w poniedziałek w klasie, to wszyscy mi bili brawo, gratulowali. Bardzo to miłe.

SPEŁNIA SIĘ

Hubert, choć jest młodym człowiekiem, to już wie, co chciałby w przyszłości osiągnąć. Marzy mu się kariera piosenkarza.

— Chciałbym kiedyś zostać sławnym piosenkarzem — wyznaje. — Moim największym idolem jest Dawid Podsiadło. Bardzo go lubię, bo jego piosenki sprawiają, że podczas słuchania można odpłynąć. Jeśli jednak kariera piosenkarska nie będzie w moim zasięgu, to pójdę na prawo. To zawód, który zapewni mi stabilizację.

Hubert gra główną rolę w sztuce „Piotruś Pan”

Rodzice i młodsza siostra Blanka są bardzo dumni z Huberta, kibicują mu i wspierają w realizacji marzeń.

— Hubi ma w sobie dwie drogi: jedna to rozsądek, a druga to natura, która go artystycznie wzywa — opowiada pani Anna. — Dzieci to nasze największe skarby. Chcemy, by robiły to, co naprawdę kochają. Nigdy nie nakłaniamy Huberta, by wziął udział w jakimś programie czy konkursie. To on sam decyduje. Nie może być nic na siłę. Chcemy, by się spełniał, a my będziemy go wspierać i kibicować mu. Życzę każdemu, żeby robił to, co naprawdę kocha, żeby zajmował się swoją pasją. Wtedy to nie jest obowiązek, a samo szczęście.

JOANNA KARZYŃSKA

ŻYCIE DŁUŻSZE, ALE EMERYTURA NIŻSZA

Pod koniec marca GUS opublikuje nowe tablice średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn. To ważna informacja dla tych, którzy chcą przejść na emeryturę. I niektórzy powinni się pospieszyć z tą decyzją.

Jak co roku pod koniec marca GUS przedstawi nowe tablice średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn. To istotna informacja dla osób noszących się z zamiarem zakończenia aktywności zawodowej i przejścia na zasłużoną emeryturę. Niektórzy powinni rozważyć złożenie wniosku jeszcze w marcu, przed 1 kwietnia, kiedy nowe tablice wejdą w życie. Dlaczego? Bo dzięki temu ich świadczenie może być wyższe.

Otóż tablice, które są publikowane co roku, mają kluczowe znaczenie dla wyliczania wysokości emerytur. ZUS bowiem na ich podstawie wylicza wysokość świadczeń, dzieląc zgromadzony przez nas kapitał w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez liczbę miesięcy podaną w tablicach GUS. Z nowych tablic ZUS będzie korzystał już od 1 kwietnia do 31 marca 2025 roku. Wszystko wskazuje, że te będą mniej korzystne niż obecnie obowiązujące, bo nasze trwanie życia się

wydłuży. Co z kolei oznacza, że przyszła emerytura będzie niższa.

PODNOŚYMY SIĘ PO PANDEMII

Powoli wracamy do stanu sprzed pandemii. Już ubiegły rok to pokazał. Z tablic, które były opracowywane na podstawie danych na temat śmiertelności w 2022 roku, wynikało, że nastąpił dalszy wzrost trwania życia. I to spory, bo o 15,4 miesiąca dla 60-latków (wiek emerytalny kobiet) i 13,8 miesiąca dla 65-latków (wiek emerytalny mężczyzn).

To wpłynęło na wysokość nowo przyznawanych emerytur. Jak wyjaśniła ówczesna prezes ZUS prof. Gertruda Uścińska, świadczenie wyliczane już na podstawie nowych tablic dla osób w wieku 60 lat było niższe o 6,1 proc., a dla osoby w wieku 65 lat – o 6,6 proc. niż na podstawie tablic z 2022 roku.

Jak będzie w tym roku? Tablic jeszcze nie ma, ale są dane na temat liczby zgonów w 2023 roku. Co

pozwala na pewne analizy. Otóż w zeszłym roku zmarło w Polsce 409 tys. osób, w 2022 roku zgonów było 448 tys., a w 2021 roku, który był rekordowy pod tym względem, odnotowano aż 519,5 tys. zgonów. Tak rekordowa liczba zgonów wpłynęła na statystyki, obniżając zdecydowanie prognozowane trwanie życia, co przekładało się automatycznie na wyższe emerytury.

Ale statystyki wracają do okresu sprzed COVID-19. W 2019 roku, a więc tuż przed pandemią, liczba zgonów wyniosła dokładnie tyle samo, co w ubiegłym roku, a więc 409 tys. Co oznacza, że nasze trwanie życia też się wydłuży i można prognozować, że nowe tablice pokryją się z tymi z 2020 roku. Wówczas było to 217,6 miesiąca dla 65-latka i 261,5 miesiąca dla 60-latki. Czy tak będzie teraz, to niebawem zobaczymy. Dla porównania w według obowiązujących jeszcze tablic to trwanie życia wynosi 210 miesięcy dla 65-latka i 254,3 miesiąca dla 60-latki.

Dlaczego jest to tak waż-

ne? Bo być może w przypadku, gdy ktoś wybiera się na emeryturę, należy złożyć wniosek jeszcze w marcu, żeby zdążyć przed wejściem w życie nowych i mniej korzystnych tablic trwania życia. Chodzi tu o osoby, które wcześniej osiągnęły wiek emerytalny, np. w 2020 roku, kiedy tablice były niekorzystne. Może warto skorzystać jeszcze z tegorocznych tablic, które są lepsze, bo kolejne mogą być jeszcze bardziej niekorzystne.

NIC POCHOPNIE

Ale trzeba też pamiętać o jednym. Co nagle, to po diable, tym bardziej że ZUS, przyznając emeryturę, bierze pod uwagę tablicę trwania życia, która obowiązuje w momencie wpływu wniosku o emeryturę oraz w momencie ukończenia wieku emerytalnego. Wybiera zawsze korzystniejszy wariant. To oznacza, że osoby, które osiągnęły wiek emerytalny w okresie od 1 kwietnia 2023 r. do 31 marca 2024 r., będą mogły skorzystać z dotychczasowych i pew-

nie dużo korzystniejszych tablic. Dlatego osoby te nie muszą się spieszyć z wnioskiem, a już najlepiej, jak popracują jeszcze do lipca; wtedy ich składki obejmie zarówno roczna waloryzacja, jak i za I kwartał tego roku. Dzięki temu ich emerytura będzie o kilkaset złotych wyższa.

Jak to mogłoby wyglądać od strony finansowej? Załóżmy, mając w tyle głowy, że są tylko pewne przypuszczenia, ktoś ma w FUS okragły milion złotych. Na podstawie obecnych tablic na 2023 rok emerytura 65-latka wyniesie 4761 zł, a 60-letniej kobiety – 3932 zł. Jeśli nasze przypuszczenia się sprawdzą i nowe tablice będą takie, jak z 2020 r., to emerytura 65-letniego mężczyzny wyniesie 4595 zł, a 60-letniej kobiety – 3824 zł. Czarno na białym widać więc, jak tablice wpływają na wysokość świadczeń.

DWIE RÓŻNE TABLICE

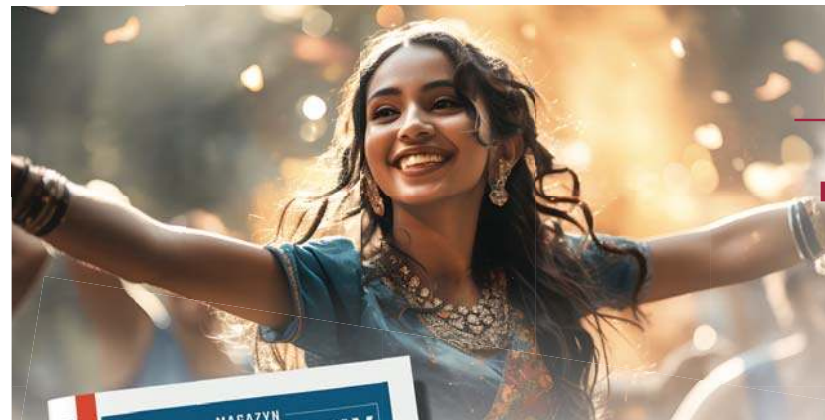
A dla wielu już kompletnie niezrozumiałe wydaje się to, że tablice trwania życia GUS nie pokrywają się z danymi naszego życia. Weźmy chociażby rok 2022, bo tu dysponujemy pełnymi danymi. Jak wynika z raportu GUS „Trwanie życia w 2022 roku”, średnia długość życia kobiet w Polsce wynosiła 81,1 roku, a mężczyzn – 73,4 roku.

Spójrzmy na tablice trwania życia, które służą do wyliczania przyszłych emerytur. Z tablic z 2022 roku wynikało, że 65-latek miał przed sobą 196,2 miesiąca życia, czyli 16,3 lat. To oznacza, że mężczyzna dożyje do ponad 81 lat. Weźmy kobietę, która w wieku 60 lat przejdzie na emeryturę, bo taki jest wiek emerytalny dla pań. Z tablic z 2022 roku wynikało, że ma soba jeszcze przed sobą 238,9 miesiąca życia, czyli niemal 20 lat, co oznaczałoby, że dożyje do 80 lat, a więc będzie żyć krócej niż mężczyzna!

Jak to tłumaczyć? Chyba tylko jednym: że tablice średniego dalszego trwania życia sporządzane na potrzeby ZUS są jedne – obejmują zarówno kobiety, jak i mężczyzn.

ANDRZEJ MIELNICKI

PROMOCJA

MAGAZYN TURYSTYCZNY

Świat — Polska — Warmia & Mazury

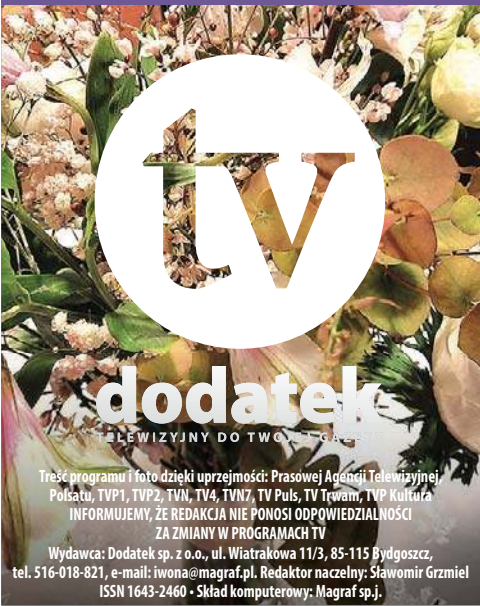

DLA MIŁOŚNIKÓW PODRÓŻY

NUWE WYDANIE
W ŻYWIENIU SPRZEDAŻY

Magazyn można zakupić w salonikach prasowych, salonach Empik oraz na stacjach Orlen, dworcach i lotniskach

8 - 14 marca 2024

Piątek

0:25

TVP 1

Łowca

Dramat, przygodowy, Australia, 2011

Amerykański najemnik Martin David (w tej roli znakomity Willem Dafoe), który jak mało kto, zna się na swojej robocie. Jest szybki, odważny i dyskretny, za odpowiednie wynagrodzenie zawsze daje z siebie wszystko. I tak będzie tym razem, choć ta misja okaże się wyjątkowo niebezpieczna i zamieni w dramatyczną walkę o przetrwanie. Na zlecenie potężnego, wojskowego koncernu, Martin David wyrusza incognito - jako uniwersytecki naukowiec - w odludne regiony Tasmanii. Ma wytropić tygrysa tasmańskiego i pobrać próbki.

INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 1:40

Sobota

21:20

TVP 1

Wojownik

Dramat sportowy, USA, 2011

Dreńczony wspomnieniami dramatycznych przeżyć był żołnierz piechoty morskiej, Tommy Conlon, po wielu latach nieobecności powraca do rodzinnego Pittsburgha. Przez ten czas nie utrzymywał kontaktów z rodziną. Wyrzekł się ojca Paddy'ego Conlona, który był alkoholikiem i tyranem, nie chciał też znać starszego brata Brendana. Tommy był zawsze porywczy, zaciągnął się do wojska, gdzie miał okazję wykazać się siłą i męstwem. Spokojny i zrównoważony Brendan uczy w szkole, założył rodzinę i ledwo wiąże koniec z końcem...

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 0:25

Niedziela

0:20

TV PULS

Niemożliwe

Katastroficzny, Hiszpania, Tajlandia, USA, 2012

Tajlandia, 2004 rok. Maria (Naomi Watts) i Henry (Ewan McGregor) wraz z trójką synów postanawiają spędzić święta Bożego Narodzenia w samym sercu tropikalnego raju. Piękny hotel, położony w malowniczym otoczeniu palm, złocistej plaży i błękitnego oceanu, wydaje się być gwarancją wymarzonego odpoczynku. Jednak ten raj w ułamku sekundy zamieni się w prawdziwe piekło. Pewnego dnia, od strony morza, dochodzi przerażający huk. W chwilę później plaża, budynki i znajdujący się tam ludzie zostają zmieceni przez monstrualną falę tsunami.

Poniedziałek

1:40

KULTURA

Amelia

Komedia romantyczna, Francja, 2001.

Dzieciństwo Amelia Poulain nie należało do najszcześniejszych. Mama umarła, gdy spadła na nią japońska turystka, która popełniła samobójstwo, rzucając się z wieży Eiffla. Wskutek tej tragedii ojciec dziewczynki przeniósł wszystkie swoje uczucia na ogrodowego krasnala.

Dorosła już Amelia wyprowadza się od ojca i zamieszkuje na Montmartrze. Pewnego dnia odkrywa w ścianie łazienki pudełko zawierające dziecięce skarby lokatora, który mieszkał wcześniej w tym samym mieszkaniu. Postanawia go odnaleźć.

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 20:00

Wtorek

20:00

TV PULS

Handel

Dramat, kryminał, USA, 2007

Przejmująca historia nastoletniej Meksykanki Adriany oraz Weroniki (Alicja Bachleda Curuś) - młodej matki emigrującej z Polski w celu lepszego życia. Obie dziewczyny zostają porwane na terenie Meksyku, a następnie przemycane do USA, gdzie rozwinięty jest handel żywym towarem. W poszukiwaniu dziewczyn angażuje się brat Adriany. Na swojej drodze spotyka amerykańskiego policjanta, z którego pomocą ma nadzieję znaleźć siostrę. Ich pościg nabiera dramatyzmu, gdy dziewczynka zostaje wystawiona na aukcję. Czy uda im się dotrzeć do porywaczy, zanim będzie za późno?

Środa

21:10

TVP 1

Zwycięzca

Biograficzny, dramat, sportowy, Kanada, Francja, 2016

Biograficzny film o czarnoskórym Jesse Owensie (1913-1980), amerykańskim lekkoatlecie, czterokrotnym złotym medalistą igrzysk olimpijskich w Berlinie. Ten niezwykle utalentowany sportowiec wspiął się na sam szczyt, a wszystko dzięki własnej silnej woli, determinacji i uporowi trenera. Obiecujący biegacz Jesse Owens uczęszcza na Ohio State University, mimo rasistowskich zachowań białych sportowców. Owens zwraca uwagę trenera Larry'ego Snydera, który dostrzega w nim wielki potencjał. Snyder uważa, że wystarczy popracować nad jego techniką i będzie gotowy na igrzyska w Berlinie w 1936 r.

Czwartek

00:35

POLSAT

Faworyta

biograficzny, historyczny, Irlandia, Wielka Brytania, USA, 2018

Początek XVIII wieku. Anglia jest w stanie wojny z Francuzami, ale uwagę dworu pochłaniają wyścigi kaczek i pojawienie się na rynku ananasów. Na tronie zasiada królowa Anna, a krajem zamiast niej rządzi jej bliska przyjaciółka, lady Sarah (nagrodzona Oscarem Rachel Weisz). Z podziwu godnym oddaniem dogląda ona przy tym rozkapryszony i porywczy król. Na dwór przybywa nowa służąca Abigail (nagrodzona Oscarem Emma Stone), która swym urokiem oczarowuje Sarah. Sarah bierze Abigail pod swoje skrzydła, a Abigail dostrzega w tym szansę na powrót do swych arystokratycznych korzeni.

PIĄTEK • 8 marca

TVP 1

04:50 Klan - telenowela
05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Złoty chłopak - serial obycz., Turcja, 2022
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - magazyn
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym., Niemcy, Austria, 2011
08:50 Ranczo - serial obyczajowy
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:50 Natura w Jedynce - Magiczny krąg rafy koralowej - Zwierręta strefy pelagicznej - dok., Wlk. Bryt., 2022

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2020
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz - magazyn poranny
11:15 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 Górcy ratownicy - serial obyczajowy, Niemcy, 2021
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:40 Szpital - program obycz.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:30 Sport; Pogoda

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:20 Przeczarowanie. Małgorzata Mirga-Tas - reportaż
09:05 Pogranicze w ogniu - serial, 1988
10:10 Austeria - dram., Polska, 1982
12:10 Słobrobranie - magazyn obyczajowy
12:45 Legendy opery - Maria Callas - dok., Wlk. Bryt., 2018
13:45 Do widzenia, do jutra, 1960 - obycz., Polska, 1960
15:25 Alice Guy, zapomniana kobieta - dok., Franc., 2021
16:30 Którędy po sztuce - Pieter Brueghel - mag.
16:50 Dziecko szczęścia czyli Jeremi Przybora - Wiosna - reportaż
17:25 Piosenki Jeremiego Przybory i Jerzego Wasowskiego - koncert, 1989
18:35 Reżyserzy - Mike Nichols - dok., Wlk. Bryt., 2018

TV Puls

06:00 Gliniarz i prokurator - Ekonomistka Lisa, staje się przypadkowo współwinną kradzieży i morderstwa.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Pod klubem Dana ratuje Hannah przed porwaniem...
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny
13:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - 35 - letni Marek Rostkowski dowiaduje się, że ma zaawansowanego raka trzustki i został mu maksymalnie rok życia. Jego żona Rita jest w ciąży.

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda
10:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny
11:00 Detektywi - Nastolatka prosi detektywów o odnalezienie jej mamy, kobieta zniknęła w czasie, gdy jej córka była na zawodach pływackich.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - program obycz. Pacjentem ordynatora Wójtowicza jest 23-latek, który poparzył się wrzątkiem.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Skarby z szafy - program lifestylowy
17:25 Ten moment - program obyczajowy

TV 4

06:00 Dlaczego ja? - serial paradok.
08:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
09:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy
12:00 Policjantki i Policjanci
13:00 Gliniarze - serial paradok.
14:00 Na ratunek 112
15:05 Pomóż mi - serial fabularny.
16:05 Policjantki i Policjanci
17:05 Pierwsza miłość - serial obycz.
17:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Pamiętniki z wakacji
22:00 Love Island. Wyspa miłości
23:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
01:05 STOP Drogówka
02:05 Interwencja - magazyn reporterów
02:25 Love Island. Wyspa miłości
03:25 Disco Polo Life
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Teledakupy TV Okazje

TV Trwam

09:35 Św. na każdy dzień
09:45 Jestem Mamą
10:00 Inf. dnia
10:15 Drogi Montini
11:20 Słowo życia
11:25 Głos Polski
11:45 Życie wg. św. Jana Pawła II
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Ku pokrzepieniu powstańców
13:00 Razem możemy wszystko
13:30 Msza św.
14:30 Drzwi do lasu
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w Wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Siódmy Sakrament
16:40 Prosto o gosp.
17:00 Droga Krzyżowa
17:30 Geopolityka
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Westerplatte Młodych
19:00 Warto zauważyć...
19:30 Brat Franciszek
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąg Ojczyzna
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Lotte - małopolska Inka

SOBOTA • 9 marca	
TVP 1	TVP 2
05:30 Balans bieli - magazyn 06:05 Siostry - serial obycz., 2009 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie 08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:50 Król Karol III - dok., Wlk. Bryt., 2023 09:50 Ranczo - serial obyczajowy 10:50 Komisarz Alex - serial krym. 11:50 Ojciec Mateusz - serial 12:45 Gwiazdy w południe - Urodzony pod złą gwiazdą - fab., USA, 1955 14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 15:05 Co mi zrobisz jak mnie złapiesz - kom., 1978 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda	04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2024 06:30 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, Polska, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:35 To jest grane - magazyn muzyczny 12:15 Rodzina Addamsów - anim., USA, 2019 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2024 - widowisko muzyczne 16:20 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 17:25 Wiadomo - magazyn 17:55 Słowo na niedzielę 18:10 Va Banque - teleturniej
	
17:35 Ojciec Mateusz - serial 18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 19:50 Gość 19.30 20:05 Pogoda; Sport 20:20 Komisarz Alex - serial krym. 21:20 Hit na sobotę - Wojownik - dramat sportowy, USA, 2011 ● 23:50 Rambo: Ostatnia krew - akcja, USA, 2019 01:40 Łowca - dramat, przygod., Australia, 2011. Najemnik Martin David wyrusza na poszukiwanie tygrysa tasmańskiego. Misja zamieni się w dramatyczną walkę o przetrwanie. ● 03:35 Jaka to melodia?	18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy 19:40 Ja to mam szczęście! - ulubione skecze 20:00 The Voice Kids - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne 22:20 Panorama - program informacyjny 22:55 Muzyka na dobry wieczór - widowisko muz. 23:55 Logan Lucky - fab., USA, 2017. Bracia Jimmy i Clyde Logan organizują napad na kasę wyścigów samochodowych NASCAR. 02:05 Przykłady obywateli - fab., Kan., Franc., Nor., USA, 2019 04:10 Złe dobre początki - kom. obycz., Polska, 1984

TVN
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Bitwa o gości - program rozrywkowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 The Traitors. Zdraycy - reality-show 13:05 Niezwykłe Stany Prokopa 13:40 Milionerzy - program rozrywkowy 14:15 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Oslo 17:25 MasterChef Nastolatki - program kulinarno-rozrywkowy 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:30 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - program interwencyjny

20:00 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy 21:45 Każdy wie lepiej - kom., Polska, 2022. Komedia opowiadająca o parze zakochanych, którzy stają się celem intrygi najbliższych. 23:55 Annabelle: Narodziny zła - horror, USA, 2017 02:20 Rzeczy, których nie nauczył mnie ojciec - serial, Polska 02:50 Szpital - program obycz. 03:45 Uwaga! - program interwencyjny 04:00 Nauka jazdy - reality show 04:30 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:00 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:45 Karate Kid 3 - familijny, sztuki walki, USA, 1989 10:10 Ewa gotuje - program kulinarny 10:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 11:40 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 12:45 Drwale i inne opowieści Bieszczadu 13:40 Polacy za granicą - spotkania z ciekawymi ludźmi 14:40 Rolnicy. Podlasie 15:45 Dagmara szuka męża - serial obycz., Polska, 2023 16:45 Więzienie kobiet - paradokument 17:45 Chłopaki do wzięcia - serial paradokumentalny 18:50 Wydarzenia 19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gugały 19:45 Sport; Pogoda

20:05 Shrek 2 - anim., familijny, kom., USA, 2004. 22:00 Dracula: Historia nieznaną - fantasy, horror, USA, Japonia, 2014. Kim był człowiek, który stał się najsłynniejszym wampirem na świecie? Ten film to porywająca historia grozy... 00:00 72 godziny - sens., USA, Franc., Serbia, 2014. Agent CIA Ethan Runner (Kevin Costner) dowiadyuje się, że jest śmiertelnie chory. Postanawia wykorzystać ostatnie miesiące życia i odbudować zaniedbane relacje z żoną i córką. 02:30 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:45 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
08:00 Zielono Mi - Piosenki Agnieszki Osieckiej - koncert, 1997 08:55 Tamte lata, tamte dni - Adam Woronowicz - magazyn 09:35 Księga Przestrzeni - Urządzić miasto 10:15 Serialowa nostalgia - Przypadki pana Michała - serial historyczno-przygodowy, Polska, 1969 11:40 W holdzie Mozartowi. Vikingur Olafsson i Christoph Eschenbach - koncert, Niemcy, 2020 12:50 Tintoretto - wenecki buntownik - dok., Włochy, 2019 14:30 Informacje kulturalne 14:45 Słowobranie - magazyn 15:25 Mały Spirou - kom., famil., Belgia, Franc., 2017 17:10 Wydarzenie aktualne 17:35 Retro kino - King Kong - przyg., USA, Franc., 1976

20:00 Bilet do kina - Mój piękny syn - dram., USA, 2018 22:10 Jazz.pl - USO, 9001 - koncert, 2023 23:35 Wieczór kinomana - Ścieżki chwały - dram., USA, 1957 01:15 Kino nocne - Zabić Sekala - dramat obyczajowy, Polska, Czechy, Franc., Słowacja, 1998 03:20 Bunuel: surrealista wśród reżyserów - dok., Hiszp., 2021 05:10 Podróże z historią - Jak powstały nasze nazwiska? - dok., Polska, 2017 05:45 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl

TV Puls
06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Widzowie mogą zobaczyć w nim nie tylko wiadomości polityczne i gospodarcze, ale także informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 06:55 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Pewnego dnia 63-letni Irek zastaje w domu obcego mężczyzny. Żona tłumaczy, że to Paweł, bezdomny, któremu zaoferowała pomoc. Choć Irek się wścieka, Maria karmi Pawła i pozwala mu się umyć. 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - 20-letni Jacek przynosi do lombardu niecodzienny zastaw - mobilną pasiekę z... pszczołami. Uczulony na jad Lolek wpada w panikę.

20:00 Furioza - akcja, Polska, 2021. Niespodziewanie w życiu Dawida (Mateusz Banasiuk) pojawia się ona. Dzika (Weronika Książkiewicz) - kiedyś miłość jego życia, teraz doświadczona policjantka. Składa mu propozycję nie do odrzucenia... 22:50 Pitbull. Ostatni pies - akcja, Polska, 2018. Kiedy ginie Soczek, policyjny partner Majamiego (Piotr Stramowski), koledzy po fachu z wydziału terroru rozpoczynają dochodzenie. 01:30 Kobiety mafii - akcja, Polska, 2018 04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7
05:00 Szkoła - Uczeń z ADHD, Fabian Kuliński zostaje niesłusznie oskarżony o zdemolowanie sali... 06:00 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie - serial paradokumentalny 07:00 Bugs Bunny Builders - animacja 07:30 Znow mam 17 lat - kom., USA, 2009 Czwadziestoletni Mike zastanawia się, dlaczego rozpadło się jego małżeństwo? Wraca do swojego liceum i nagle ponownie staje się siedemnastolatkiem. 09:40 Skarby z szafy - program lifestyleowy 10:15 Ten moment - program obyczajowy 10:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:55 Detektywi - program krym. 14:55 Podróż do wnętrza Ziemi - przyg., USA, 2008

16:55 Wonder Woman - przyg., USA, Chiny, Hong Kong, 2017 20:00 300: Początek imperium - przyg., USA, 2014. Temistokles planuje zjednoczyć Grecję w walce przeciwko potężnej armii Persów dowodzonej przez Xerksa oraz Artemisę. 22:20 Wysłannik przyszłości - sens., USA, 1997. Rok 2013. Na świecie nie ma pokoju, pozostały jedynie przemoc i bezprawie. Takiego zniszczenia nie przyniosła dotąd żadna wojna... 02:00 Topielisko - horror, USA, 2019 03:45 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 04:35 Druga strona medalu - talk-show

TV 4
06:00 Galileo ciekawostki popularnonaukowe, intrzygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:00 Twoja Twarz Brzmi Znamo - program muzyczno-rozrywkowy 13:00 Dziewczyny z drużyny: Światowa konfrontacja - komedia, sportowy, USA, 2017 15:00 13 posterunek 2 - serial komediowy 17:00 STOP Drogówka - serial policyjny 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:05 Obcy - decydujące starcie - thriller, SF, USA, 1986 03:00 Śmierć na, 1000 sposobów 03:25 Disco Polo Life - magazyn muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:00 Telewiz. Uniwersytet Biblijny 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siódmy Sakrament 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg., „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 „O. Rafał, kto go nie zna?” 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:03 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 40 dni z Janem Pawłem II 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyznę 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt

NIEDZIELA • 10 marca	
TVP 1	TVP 2
05:25 Sprawa dla reportera 06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. Jana Miodka 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Zakochaj się w Polsce - magazyn 09:05 Do widzenia, do jutra - psycholog, Polska, 1960 10:55 U Pana Boga w ogródku - serial kom. TVP, 2008 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański, Watykan 12:15 Między ziemią a niebem 12:45 Misja Brazylia - Najważniejsi są ludzie - reportaż 13:05 Serengeti II - Odnowa - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:10 Klan Kennedych - serial, Kan., 2011 15:05 Dom - serial, Polska, 1980	05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2024 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz 11:40 The Voice Kids - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2024 - widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny 17:05 W tajnej służbie Jej Królewskiej Mości - sens., Wlk. Bryt., 1969 19:30 Rodzinka.pl - serial komediowy
	
17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Komisarz Alex - serial krym. 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 19:50 Gość 19.30 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:20 Matylda - serial kostiumowy, 2023 21:20 Sanatorium miłości - reality show 22:10 Sanatorium miłości. Kulisy programu - felieton 22:25 Zanim się pojawiłeś - obycz., USA, 2016 00:25 Wojownik - dramat sportowy, USA, 2011 ● 02:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	20:05 Postaw na milion - teleturniej 21:10 Obietnica - serial krym., Franc., Belgia, 2020 22:20 Panorama - program informacyjny 23:00 Kino bez granic - Król Kalifornii - kom., USA, Meksyk, 2007. Bohaterami tej historii są ojciec i nastoletnia córka, którzy niespodziewanie stają się poszukiwaczami skarbów. 00:45 Na granicy - dram., Polska, 2016. W odciętej od cywilizacji bieszczadzkiej bazy, nieznamy wciąga rodzinę w mroczne i niebezpieczne rozgrywki przestępczego świata. 02:30 Logan Lucky - kom. krym., USA, 2017

TVN
05:45 Uwaga! - program interw. 06:00 Wyluzuj, Scooby-Doo! - serial animowany, USA 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:20 Niezwykłe Stany Prokopa - program podróżniczo-rozrywkowy 11:55 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 12:20 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy 14:00 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Oslo 16:50 Milionerzy - program rozrywkowy 17:15 Madagaskar II - kom., USA, 2008 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:30 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19:35 Pogoda

19:45 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 MasterChef Nastolatki - program kulinarno-rozrywkowy 21:35 Ruchomy chaos - przyg., USA, Kan., 2021 23:55 Czas na show. Drag me out - program rozrywkowy 01:00 Mission: Impossible - Fallout - sens., USA, Chiny, Franc., Wlk. Bryt., Nor., 2018 03:55 Szpital - program obyczajowy. Podpalenie hurtowni, poparzony nastolatek. Kobieta, która połknęła implant zęba... 04:50 Uwaga! - program interwencyjny 05:05 Nauka jazdy - reality show

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:45 Na fali 2 - anim., familijny, kom., USA, 2017 09:35 Angry Birds Film - anim., kom., Fin., USA, Wlk. Bryt., Kan., 2016. Na rajską wyspę, którą zamieszkują szczęśliwe nieloty, przybywają tajemnicze zielone świnki... 11:40 Shrek 2 - anim., familijny, kom., USA, 2004. Shrek, Osioł i księżniczka Fiona przeżywają kolejne niesamowite przygody. 13:40 Ninja Warrior Polska - program rozrywkowy 15:35 Twoja Twarz Brzmi Znamo - program muzyczno-rozrywkowy 17:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 18:50 Wydarzenia 19:20 Sport; Pogoda 19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny

20:00 Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy. 22:10 Planeta Singli. Osiem historii - serial, kom. romant., Polska, 2021 23:10 Kiler - kom. sensac., - Polifka, 1997. Bohaterem filmu jest sympatyczny trzydziestoletni taksówkarz Jurek K. (Cezary Pazura) - człowiek pod wieloma względami przeciętny, mający jedynie nieprzeciętne pecha. 01:40 8 części prawdy - sens., thriller, USA, 2008 03:30 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
08:00 Liturgia prawosławna w Biłgoraju 09:05 Galeria sztuki na ekranie - Nowoczesne ogrody. Od Moneta do Matisse'a - dokument, Wlk. Bryt., 2021 10:10 Od ucha do ucha - Legenda i nauka - Hydraulicy - filmy animowane 10:45 Wydarzenie aktualne - program informacyjny 11:10 Francuskie śniadanie - Thierry Smiatek - serial przygodowo-historyczny, Francja, 1963 12:25 Tamte lata, tamte dni - Adam Woronowicz - magazyn 13:05 Królowie Słońca - film przygodowo-historyczny, USA, 1964 15:05 Księga Przestrzeni - Urządzić miasto - program edukacyjny

15:50 Przygody pana Michała - serial historyczno-przygodowy TVP, 1969 17:15 Niedziela z... animacją 18:15 Niedziela z... - Dziaki Zachód Calamity Jane - anim., Franc., Dania, 2020 20:00 Amelia - kom. romant., Franc., 2001 ● 22:10 W poszukiwaniu nieśmiertelności - dok., Niemcy, Austria, 2021 23:15 Noc krótkich filmów - Pozytywka - Kolorowe kłamstwo - filmy anim. 23:50 W kręgu zła - kryminał, Franc., Włochy, 1970 02:20 Reżyserzy - Mike Nichols - dok., Wlk. Bryt., 2018 03:20 Niedziela z... animacją 04:15 Teledyski 05:05 Podróże z historią

TV Puls
06:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny 07:55 Żandarm z Saint-Tropez - kom., Franc., 1964 10:15 Żandarm się żeni - kom., Franc., 1968 11:55 Prada albo nic - kom., USA, 2011 14:05 Smoking - kom., USA, 2002 16:25 Różowa Pantera 2 - kom., USA, 2009. Gdy Historyczne przedmioty całego świata zostają skradzione, Clouseau zostaje przydzielony do zespołu nieporadnych detektywów. W skład wchodzi również detektyw Ponton (Jean Reno). 18:20 Taxi - kom., Franc., 1998. Daniel Morales (Samy Naceri) jest dostawcą pizzy. Mężczyzna jest znany z bardzo szybkiej jazdy...

20:00 John Wick - akcja, USA, 2014. John Wick (Keanu Reeves) był najlepszym płatnym zabójcą w Stanach, ale dla ukochanej żony wycofał się z biznesu. Wkrótce ukochana Johna Wicka umiera... 22:05 Atomic Blonde - akcja, USA, 2017. Agentka brytyjskiego wywiadu, Lorraine, zostaje samotnie wysłana na niebezpieczną misję w Berlinie. 00:20 Niemożliwe - katastroficzny, Hiszp., Tajlandia, USA, 2012 ● 02:55 Dyżur - serial medyczny 04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7
05:00 Szkoła - Licealistka z 1b, Eliza Romaniuk pomaga zapracowanej mamie, opiekując się młodszymi braćmi... 06:00 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie - serial paradokumentalny 07:00 Bugs Bunny Builders - animacja 07:30 Scooby-Doo II: Potwory na gigantcie - przyg., USA, 2004 09:20 Ten moment - program obyczajowy 09:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:55 Detektywi - 40-latka podejrzewa, że opiekunka jej dziecka została napadnięta i prosi o pomoc detektywów. 14:55 Ugotowani w parach - turniej kulinarny 15:55 Lego przygoda - kom., USA, Australia, Dania, 2014

18:00 Podróż na tajemniczą wyspę - przyg., USA, 2012. Sean Anderson odbiera zakodowany sygnał SOS z wyspy, której nie ma na mapie. Znajduje się tam jego zaginiony dziadek, którego Sean chce odnaleźć. 20:00 Wonder Woman - przyg., USA, 2020 23:15 Kac Vegas w Bangkoku - kom., USA, 2011 01:30 Pasażer 57 - sens., USA, 1992. Terrorysta przejmując kontrolę nad samolotem. Na szczęście wśród pasażerów znajduje się jeden z najlepszych agentów... 03:05 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 03:55 Druga strona medalu - talk-show

TV 4
06:00 STOP Drogówka - serial policyjny 07:00 Wielkie tajemnice historii - dokument 08:55 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 10:55 Witaj w domu, panie Jenkins - komedia, USA, 2008 13:30 Parasol bezpieczeństwa - kom. sensac., USA, 2003 15:15 13 posterunek 2 - serial komediowy 15:55 Pamiętniki z wakacji - serial obyczajowy 19:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 21:00 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 22:00 Love Island. Wyspa miłości - reality show 23:05 Fargo - dramat, thriller, USA, Wlk. Bryt., 1996 01:10 Wielkie tajemnice historii - dokument 03:05 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Disco Polo Life - magazyn muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:00 Prymas Stefan Wyszyński 09:10 Spotkanie z M. Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:30 Msza św. 10:35 Przegląd Tyg., „Niedziela” 10:40 Odrędną na trudne czasy 12:00 Anioł Pański z Ojcem Św. Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:45 Robi 13:00 Pod Twoją Obronę 14:00 Msza F-dur księcia J.M.K. Poniatowskiego 14:55 Św. na każdy dzień 15:00 Wieś - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:45 Serce i oblicze Boga 17:00 Gorzkie Żale 17:30 Sól Świata 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:00 Msza Święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny 20:50 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyznę 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezpiecz. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień

PONIEDZIAŁEK • 11 marca	
TVP 1	TVP 2
04:55 Klan - telenowela 05:20 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obycz., Turcja, 2022 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym., Niemcy, Austria, 2011 08:50 Ranczo - serial obyczajowy 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra 12:50 BBC w Jedyńce - Serengeti II - Odnowa - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:00 Złoty chłopak - serial obycz., Turcja, 2022 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	04:35 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial obyczajowy 06:20 Program katolicki 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 Na dobre i na złe - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
	
15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Gość 19.30 20:05 Pogoda; Sport 20:15 Reporterzy - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 21:10 Teatr Telewizji - Saksofon - spektakl teatralny, 2013 22:40 Rohingowie, w pułapce wygnania - dok., Franc. 23:45 Balans bieli - magazyn 00:30 Alive: Dramat w Andach - dram., USA, 1993 02:45 Zanim się pojawiłeś - obycz., USA, 2016	18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” - felieton 20:55 M jak miłość - serial, Polska, 2024 21:55 Na sygnale - serial fabularny 22:30 Panorama - program informacyjny 23:10 Stulecie Winnych - serial, Polska, 2021 24:00 Gdzie jesteś, Bernadette? - kom., USA, 2018 02:00 O mnie się nie martw - serial komediowy, Polska, 2018 02:55 Król Kalifornii - kom., USA, Meksyk, 2007

TVN
05:35 Uwaga! - program interwencyjny 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:40 Szpital - program obycz. 15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 18:00 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Odwiliż - miniserial, Polska 22:45 Kong: Wyspa czaszki - przyg., USA, Chiny, 2017 01:05 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 01:40 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:45 Szpital - program obycz. 03:40 Uwaga! - program interwencyjny 03:55 Nauka jazdy - reality show 04:20 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:45 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - W dłonie Ewy wpada tajemniczy banknot z zapisaną na nim wiadomością, świadcząca o porwaniu. 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 MEGA HIT - Thor: Miłość i Grom - fantasy, przyg., Australia, USA, 2022 22:45 Safe House - thriller, USA, Japonia, 2012 01:10 Anakonda - horror, przyg., Brazylia, Peru, USA, 1997 03:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:05 Zjedz Alaskę - program podróżniczo-kulinarny 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
08:00 Muzyczne poranki 08:40 Informacje kulturalne 09:05 Thierry Smialek - serial przygodowo-historyczny, Franc., 1963 10:20 Dziecko szczęścia czyli Jeremi Przybora - Wiosna - reportaż 11:00 Piosenki Jeremiego Przybory i Jerzego Wasowskiego - koncert, 1989 12:10 Zbigniew Wodecki i Mitch & Mitch - koncert, 2014 12:40 Słowobranie - magazyn 13:20 Reżyserzy - Mike Nichols - dok., Wlk. Bryt., 2018 14:25 Retro kino - King Kong - przyg., USA, Franc., 1976 16:45 Pogranicze w ogniu - serial, 1988 18:00 Wędrowiec Polski - Warmia - reportaż 18:35 Nieśmiertelny Vermeer - dok., Franc., 2016 19:40 Informacje kulturalne

20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Człowiek ze złotym pistoletem - sens., Wlk. Bryt., 1974. Kolejną ofiarą słynnego płatnego mordercy Scaramangi, zwanego też „Człowiekiem ze złotym pistoletem”, ma być brytyjski agent James Bond. 22:15 Panorama kina polskiego - Dolina Bogów - dram., Polska, USA, 2019 00:35 Scena muzyczna - RGG Trio - koncert, 2020 01:40 Amelia - kom. romant., Franc., 2001 03:50 Informacje kulturalne 04:15 Teledyski 05:30 Afisz kulturalny ekstra 05:50 Jeszcze więcej kultury

TV Puls
06:00 Gliniarz i prokurator - Bogaty biznesmen dowiaduje się, że żona chce go opuścić. Postanawia ją zabić. 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - 40-letnia Barbara Kaniwska to emocjonalnie niedojrzała, skupiona na sobie matka 18-letniej Laury. Po rozwodzie robi wszystko, żeby znaleźć nowego bogatego męża. 16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Cena powrotu - akcja, USA, 2009 22:00 Lwie serce - akcja, USA, 1990. Mistrz sztuk walki, Jean-Claude Van Damme w roli dezertera, który udowadnia, jak daleko może się posunąć człowiek, by chronić swoją rodzinę. 00:05 Pod ścianą - akcja, Kanada, 2011 02:05 Dzielnica strachu - serial 03:05 Lombard. Życie pod zastaw - 56-letni Sylwester jest wziętym fotografem i celebrytą, ale jego sława i kariera chyłą się ku upadkowi z powodu utraty wzroku... 04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7
05:00 Szkoła - program obyczajowy 06:55 Szpital - program obycz. 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny 11:00 Detektywi - komisarz Anna Palka wraz z detektywami poprowadzi sprawę o zasięgu międzynarodowym... 12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - Dr Michał Morawski przyjmuje 30-latkę, który trafia na SOR z powodu upadku w klubie. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Zapisane w gwiazdach 17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda

19:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny 20:00 Hotel Paradise - Rajske rozdanie - reality show 21:00 Za duży na bajki - kom., Polska, 2022. Pobudzająca wrażliwość opowieści o chłopcu, który musi stawić czoła trudnym tematom, dzięki czemu robi wielki krok w dorastanie i pokazuje, że #DzieciMajaMoc. 23:15 Czas na show. Drag me out - program rozrywkowy 00:15 Nico: Ponad prawem - sens., USA, 1988 02:20 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 03:15 Tam, gdzie czają się duchy - paradokument 04:05 Druga strona medalu

TV 4
06:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 08:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 09:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 12:00 Policjantki i Policjanci 13:00 Gliniarze - serial paradok. 14:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 15:05 Pomóż mi - serial fabularyzowany 16:05 Policjantki i Policjanci 17:05 Pierwsza miłość - serial obycz. 17:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Pamiątniki z wakacji 22:00 Love Island. Wyspa miłości 23:00 American Pie: Wakacje - kom., USA, 2005 01:00 STOP Drogówka 02:00 Śmierć na 1000 sposobów 02:25 Fabryka jedzenia - program edukacyjny 02:55 SuperLudzie 05:30 Telezakupy

09:30 Zło dobrem zwycięża! Historia Mayerling 09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:00 Tajemnice Krzywego Lasu 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Użył mi pogody ducha 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Władysław hr. Zamoyski - Pan z Wielkop. - Władca Tatr 13:20 Polski Chleb 13:30 Msza św. 14:30 Misja Szczecin-Madagaskar 15:00 Kurierskim szlakiem 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady Med. Bonifratrów 16:50 Rejs jachtu gen. Kuklińskiego 17:00 Świadkowie 17:30 Wyżyskie Powstanie Wielkopolskie 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 40 dni z Janem Pawłem II 19:30 Król Chwały 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski

WTOREK • 12 marca	
TVP 1	TVP 2
04:45 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obycz., Turcja, 2022 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym., Niemcy, Austria, 2012 08:50 Ranczo - serial obyczajowy 09:50 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 12:10 Agrobiznes; Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:55 Natura w Jedyńce - Bliskie spotkania z Grizzly - Odc. 1 Głód - dok., Niemcy, 2020 14:00 Złoty chłopak - serial obycz., Turcja, 2022	04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, 2020 06:25 Czysta - reportaż 06:50 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz 11:15 Z wieszaka historii - program edukacyjny 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 M jak miłość - serial obyczajowy 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej
	
14:55 Jaka to melodia? 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Gość 19.30 20:05 Pogoda; Sport 20:15 Reporterzy - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 21:10 Prawdziwy koniec zimnej wojny - dok., 2011 22:15 Układ zamknięty - thriller, Polska, 2013 00:25 Komórka - fab., USA, 2016 02:15 Samotność w sieci - obycz., Polska, 2006 03:50 Ja wam pokażę! - serial	17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” - felieton 20:55 M jak miłość - serial obyczajowy 21:55 Na sygnale - serial fabularny 22:30 Panorama 23:10 Stulecie Winnych - serial, Polska, 2021 24:00 Pociąg do Hollywood - kom. obycz., Polska, 1987 01:45 Mój koniec. Twój początek - obycz., Niemcy, 2019 03:50 Natura człowieka - dok., USA, 2019

TVN
05:35 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:30 Szpital - program obycz. 15:30 Doradca smaku - program kulinarny 15:40 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Trondheim 18:30 Milionerzy - program rozrywkowy 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19:50 Pogoda

19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Czas na show. Drag me out - program rozrywkowy 22:40 Kuba Wojewódzki 23:40 Dokument - dokument 00:20 Odwiliż - miniserial, Polska 01:30 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:30 Szpital - program obycz. 03:20 Uwaga! - program interwencyjny 03:35 Nauka jazdy - reality show 04:00 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:25 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Ninja Warrior Polska - program rozrywkowy 22:05 Wyzwanie - krym., Polska, 2019 00:35 Thor: Miłość i Grom - fantasy, przyg., Australia, USA, 2022 03:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:05 Zjedz Alaskę - program podróżniczo-kulinarny 04:45 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
08:00 Muzyczne poranki 08:45 Informacje kulturalne 09:05 Pogranicze w ogniu - serial, 1988 10:15 Królowie Stońca - film przygodowo-historyczny, USA, 1964. Majowie stworzyli wspaniałą cywilizację, której ślady przetrwały do dziś. Nie znając żelaza, koła i koni, budowali wielkie miasta i wznosili potężne piramidy. 12:15 Warmia - reportaż 12:55 Nieśmiertelny Vermeer - dok., Franc., 2016 14:00 Eroica - dram., Polska, 1957 15:35 Feliks Netz i sztuka słowa - dok., 2022 16:50 Pogranicze w ogniu - serial, Polska, 1988 18:05 Niedziela z... animacją 19:00 Mistrzowie muzyki filmowej - 1940s The Golden Age - dok., Wlk. Bryt., 2019

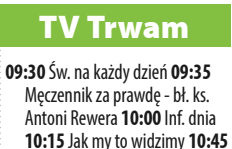
20:00 Teatr Telewizji - Lekkożylna siostra - spektakl teatralny, 2011 21:35 Ostatnie proceco hrabiego Ancillotto - kom., Włochy, 2017 23:25 Don Gilliam i olbrzymy - dok., Wlk. Bryt., 2019 01:05 Kino Mocnych Wrażeń - Człowiek ze złotym pistoletem - sens., Wlk. Bryt., 1974. Kolejną ofiarą Scaramangi, zwanego też „Człowiekiem ze złotym pistoletem”, ma być brytyjski agent James Bond. 03:20 Mroczne oblicze Hollywood - „Zdobycza” - dok., Franc., 2020 04:25 Teledyski 05:25 Afisz kulturalny ekstra 05:45 Kultura 2

TV Puls
06:00 Gliniarz i prokurator - Były policjant - pisarz tworzy skomplikowaną intrygę, by ukraść książkę napisaną przez ofiarę morderstwa i wydać pod swoim nazwiskiem. 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - paradokument 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - Czyszcząc w starej kamienicy komin, kominiarz znajduje puszkę ze starymi dokumentami i zdjęciami. 16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Handel - dramat, kryminał, USA, 2007

22:15 Trafik - akcja, USA, 2018. John zabiera swoją dziewczynę Bree w piękne amerykańskie góry, do chaty swojego przyjaciela, gdzie ma zamiar się oświadczyć. Po drodze, na stacji benzynowej... 00:10 Gotowy na wszystko - akcja, Franc., Belgia, 2018. Jean-Claude Van Damme wciela się w rolę samotnego ojca, który musi wejść w świat gangsterów, aby odzyskać swoją córkę. Co z tego wyniknie? 02:00 Dzielnica strachu - serial 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 03:55 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7
05:00 Szkoła - Licealistki Melania Kruk i Patrycja Sewera pokłóciły się z powodu swoich imprez urodzinowych, które organizują w tym samym dniu. 06:55 Szpital - program obycz. 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny 11:00 Detektywi - program krym. 12:00 W-11 Wydział Śledczy - Na parkingu przed kancelarią prawną doszło do śmiertelnego postzelania znanego adwokata. 12:45 Szpital - Pacjentką dr Dominiki Gajdy jest 19-latkę z zatruciem pokarmowym. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy

16:55 Zapisane w gwiazdach - paradokument 17:55 Szpital - Dwaj 9-latkowie zostali poszkodowani w pożarze po ucieczce z domu. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny 20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Wydział pościgowy - sens., USA, 1997 23:45 Hellboy II: Złota armia - przyg., USA, Niemcy, 2008 02:15 Hotel Paradise - Rajske rozdanie - reality show 03:10 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 04:00 Druga strona medalu - talk-show

TV Trwam
09:30 Św. na każdy dzień 09:35 Męczennik za prawdę - bł. ks. Antoni Rewera 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Cierpliwa ufnosć 13:20 Izba Pamięci Pułk. Kuklińskiego 13:30 Msza św. 14:30 Skarby Ojcowskiego domu 15:00 Zadziwiający świat chrząszczy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Życie wg. św. Jana Pawła II 17:10 Prosto o gosp. 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 40 dni z Janem Pawłem II 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc Ojczyzna

ŚRODA • 13 marca

TVP 1

04:50 Klan - telenowela
05:20 Dziedziectwo - serial
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Zrujnowani odbudowani - magazyn
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym., Niemcy, Austria, 2012
08:50 Ranczo - serial obyczajowy
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiello-nowie - serial historyczny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:55 Bliskie spotkania z Grizzly - Prywatne życie - dok., Niemcy, 2020
14:00 Złoty chłopak - serial obycz., Turcja, 2022
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedziectwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Gość 19.30
20:05 Pogoda; Sport
20:15 Reporterzy - magazyn
20:30 Korona królów. Jagiello-nowie - serial historyczny
21:10 Zwycięzca - dram., Kan., Franc., 2016
23:30 Oddział specjalny: Wyspa śmierci - akcja, USA, 2001
01:15 Układ zamknięty - thriller, Polska, 2013
03:25 Czarne żniwa - Oksen - serial kostiumowy
04:25 Notacje - dokument

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial obyczajowy
06:25 Pozyteczni.pl - magazyn
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
11:15 Zrujnowani odbudowani - magazyn
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 M jak miłość - serial, 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:10 Va Banque - teleturniej

18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy
19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:45 Przepis dnia - prog. kulinaryny
20:55 Na dobre i na złe - serial
21:55 Na sygnale - serial fabularny
22:30 Panorama
23:10 Stulecie Winnych - serial, Polska, 2021
23:55 Książę i ja 4: W Krainie słoni - kom., USA, 2010
01:40 Tajemnice rodu Valentów - serial obycz.
02:50 Chirurgia prenatalna - dok., Wlk. Bryt., 2020
03:45 Blondynka - Zmiana warty - serial

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:30 Szpital - program obycz.
15:30 Doradca smaku - program kulinarny
15:40 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Trondheim
18:30 Milionerzy - program rozrywkowy
19:00 Fakty; Sport
19:45 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich
19:50 Pogoda

19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 The Traitors. Zdrajcy - reality-show
23:10 Oszukać przeznaczenie II - horror, USA, 2003
01:10 Dokument - dokument
01:50 Dowody zbrodni - serial krym., USA
02:50 Szpital - program obycz.
03:45 Uwaga! - program interwencyjny
04:05 Nauka jazdy - reality show
04:30 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:55 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obycz.
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
21:05 Kiler-ów 2-óch - kom. sensac., Polska, 1999
23:45 Agenci - akcja, kom. krym., USA, 2013
02:05 To już jest koniec - fantasy, kom., USA, 2013
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:35 Zaginiowie-odnalezione - Michał Gorstkin-
Wywiórski „Chata w śniegu” - magazyn
09:05 Pogranicze w ogniu - serial, Polska, 1988
10:15 Eroica - dram., Polska, 1957
11:50 Tamte lata, tamte dni - Adam Woronowicz - mag.
12:30 Mistrzowie muzyki filmowej - 1940s The Golden Age - dok., Wlk. Bryt., 2019
13:30 Księżna łowicka - dram., Polska, 1932
15:15 Na kredyt - obycz., 2008
16:05 Pogranicze w ogniu - serial, Polska, 1988
17:15 Rzecz Polska - Cukiernica Julii Keillowej - dok., 2018
17:40 Którędy po sztukę - Marta Deskur - magazyn
17:55 Pasja i utopia. Droga do kina braci Tawianich - dok., Włochy, 2015

19:40 Informacje kulturalne
20:00 Na wschód od Hollywood - W co grają ludzie - fab., Fin., 2020. Pelen nostalgii weekend spędzony w idyllicznie położonym domu ma przypomnieć bohaterom czasy, kiedy byli nastolatkami. Czy coś może pójść nie tak?
22:05 W 80 dni dookoła świata - serial przyg., Franc., Włochy, Niemcy, 2021
23:10 Jazz.pl - USO, 9001 - koncert, 2023
00:40 Ostatnie procecco hrabiego Ancillotto - kom., Włochy, 2017
02:30 Klan Rossellini - dok., Włochy, Łotwa, 2020
04:25 Teledyski
05:10 Afisz kulturalny ekstra
05:35 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Gliniarz i prokurator - W drodze do sukcesu, ambitny biznesmen i jego żona nie cofną się przed niczym, nawet morderstwem.
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny
13:00 Lombard. Życie pod zastaw - 66-letni gangster „Kosa”, znany też jako Boss, zadarł z gangsterami Selerem i Ivi. Selerowi się to nie podoba, chce „zlikwidować” Bossa. Ivi nalega, aby poczekać...
16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Bartkowiak - akcja, Polska, 2021.
22:00 Ostatnia misja - akcja, Polska, 1999. Płatny morderca - Andrzej Kostynowicz - pracuje dla francuskiego kontrwywiadu. Gdy dowiaduje się, że jest ciężko chory, postanawia wrócić do Polski. W kraju pragnie załatwić niedokończone sprawy sprzed lat.
00:05 Kochanie, chyba cię zabiłem - kom., Polska, 2014
02:05 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:05 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
04:05 Taki jest świat
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:00 Szkoła - Siódmioklasista Benjamin Szymanek postanowił poprowadzić szkolne warsztaty kulinarne.
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny
11:00 Detektywi - Do detektywów zgłasza się 33-latką, którą ktoś próbował potracić samochodem.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - program obycz.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zapisane w gwiazdach
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

19:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Krwawy diament - sens., USA, Niemcy, 2006. Zmuszony do niewolniczej pracy w kopalni diamentów, Solomon, znajduje bardzo cenny diament i ukrywa go. Po ucieczce z kopalni zwraca się o pomoc do dziennikarki (Connelly) oraz byłego najemnika, Archera (DiCaprio).
23:55 Kac Vegas w Bangkoku - kom., USA, 2011
02:10 Hotel Paradise - reality show
03:05 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny
03:55 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Dlaczego ja? - serial paradok.
08:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
09:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy
12:00 Policjantki i Policjanci
13:00 Gliniarze - serial paradok.
14:00 Na ratunek 112 - serial obycz.
15:05 Pomóż mi - serial fabularny.
16:05 Policjantki i Policjanci
17:05 Pierwsza miłość - serial obycz.
17:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Pamiętniki z wakacji
22:00 Love Island. Wyspa miłości
23:05 Król Skorpion 2: Narodziny Wojownika - fantasy, przyg., Niemcy, RPA, USA, 2008
01:25 STOP Drogówka
02:25 Fabryka jedzenia
02:55 Śmierć na 1000 sposobów
03:25 Disco Polo Life
04:25 Top 10 - lista przeb.

TV Trwam

09:30 Sanktuarium polskie
09:50 Św. na każdy dzień
10:00 Audycja Generalna Ojca Św. Franciszka z Watykanu
11:00 Edukacja domowa
11:25 Jestem mamą
11:40 Prosto o gosp.
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Polskie dziedzictwo
12:50 Życ dla innych
13:30 Msza św.
14:35 Nadzieja
15:00 Bogu i ludziom - ks. St. Sudół
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Kierownik duchowy Sekretarki Bożego Miłosierdzia
17:00 Po stronie prawdy
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:25 40 dni z Janem Pawłem II
19:30 Opowieści z Księgi Cnót
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąg Ojczyzna
21:00 Apel Jasno-górski
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Misja Szczecin, Poznań-Argent.

CZWARTEK • 14 marca

TVP 1

04:45 Klan - telenowela
05:15 Dziedziectwo - serial
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Pełnia Wiary - magazyn
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obyczajowy
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiello-nowie. Taka historia - telenowela dokument.
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Program rolny
12:55 Opowieści śródziemnomorskiego lasu - Zimowy czas - dok., Hiszp., 2019
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedziectwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda

17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Gość 19.30
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Reporterzy - magazyn
20:35 Ojciec Mateusz - serial
21:30 Sprawa dla reportera
22:30 San Francisco - światowa stolica nowych technologii - dok., Franc., 2018
23:35 Skłodowska - film biograf., Wlk. Bryt., 2019
01:35 Czarne żniwa - Ginzburg • Twerdochlib - serial kostiumowy, Ukraina, 2019
03:45 Zdrajca - serial sensacyjny

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
05:30 M jak miłość - serial obycz.
06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
11:10 Nabożeństwo Kościoła Chrześcijaństwa w Warszawie
12:05 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
12:35 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 Górcy ratownicy - serial obyczajowy, Niemcy, 2021
16:00 Koło fortuny - teleturniej

16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:10 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy
19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:50 Postaw na milion - teleturniej
21:40 Dom pod Dwoma Orlami - serial, Polska, 2021
22:30 Panorama - program informacyjny
23:00 Erynie - Liczba nierządnicy - serial krym.
24:00 Nie wysiadaj! - thriller, Niemcy, 2017
02:00 Tajemnice rodu Valentów - serial obycz.
03:00 Dzień wielkiej ryby - obycz., Polska, 1996

TVN

05:35 Uwaga! - program interw.
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:40 Szpital - program obycz.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
22:40 Nie kłam, kochanie - kom., Polska, 2008
00:45 Każdy wie lepiej - kom., Polska, 2022
03:00 Szpital - program obycz.
03:55 Uwaga! - program interwencyjny
04:15 Nauka jazdy - reality show
04:40 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:05 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - paradok.
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - paradok.
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obycz.

18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Lepsza Polska - prog. publicystyczny
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
21:10 Przyjaciółki - serial obycz., Polska, 2024
22:10 Złodziej życia - krym., thriller, USA, Wlk. Bryt., 2004
00:35 Faworyta - biograf., hist., Irlandia, Wlk. Bryt., USA, 2018
03:05 Zjedź Alaskę - program podróżniczo-kulinarny
03:35 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:40 Informacje kulturalne - magazyn
09:05 Pogranicze w ogniu - serial, Polska, 1988
10:15 Księżna łowicka - dram., Polska, 1932
12:00 Rzecz Polska - Cukiernica Julii Keillowej - dokument, Polska, 2018
12:25 Którędy po sztukę - Marta Deskur - magazyn kulturalny
12:45 Pasja i utopia. Droga do kina braci Tawianich - film dokumentalny, Włochy, 2015
14:35 Ogniem i mieczem - dram. historyczny, Polska, 1999
17:45 Pogranicze w ogniu - serial, Polska, 1988
19:00 Legendy opery - Jose Carreras - dok., Wlk. Bryt., 2018
20:00 Wstęp do filmu - Blask

20:05 Czwartkowy klub filmowy - Blask - melodramat, Japonia, Franc., 2017
21:55 Oficerowie - serial krym., 2006
23:00 Na wschód od Hollywood - W co grają ludzie - fab., Fin., 2020
01:10 Kino nocne - Bezmiar sprawiedliwości - dram., Polska, 2006
03:30 Jean-Michel Basquiat - artysta totalny - dok., Franc., 2019
04:35 Teledyski
05:00 Podróże z historią - Tarcza ukryta w górach - dok., Polska, 2016
05:40 Afisz kulturalny ekstra
05:55 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2

TV Puls

06:00 Gliniarz i prokurator - Jake udaje się na Hawaje, żeby odwiedzić starego przyjaciela. Po przyjeździe na miejsce znajduje go martwego.
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial
12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - paradokument
13:00 Lombard. Życie pod zastaw - Monika Żelazna to atrakcyjna 30-letnia lekarka z aspiracjami. Wdaje się w niezobowiązujący romans z Tankiem
16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - 48-letni wdowiec Tomasz szuka pracownika do swojej niewielkiej cukierni. Ostatecznie zatrudnia 22-letnią Paulinę...
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 Taxi 2 - kom., Franc., 2000. Daniel, taksówkarz o umiejętnościach rajdowego kierowcy i Emil, policjant z Paryża, łączą siły, żeby uratować porwanego japońskiego ministra.
21:50 Kłamacz - kom., Franc., 2021. Jason Shepherd jest nastolatkiem, który napisał samotnie spędzone święta wprawiają Bridget w fatalny nastrój. Bridget bierze się za siebie...
01:45 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:45 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
03:40 Menu na miarę
04:05 Taki jest świat
05:00 Menu na miarę

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny
11:00 Detektywi - program krym.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - W kamienicy w centrum miasta znaleziono ciało młodej dziewczyny, zaginęła również jej współlokatorka.
12:45 Szpital - Dr Michał Morawski zajmuje się 33-latką, który złamał kostkę podczas lądowania po skoku ze spadochronem.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zapisane w gwiazdach - paradokument

17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda
19:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Kac Vegas III - kom., USA, 2013
23:10 Dziennik Bridget Jones - kom., Franc., Wlk. Bryt., USA, 2001. Kolejne samotnie spędzone święta wprawiają Bridget w fatalny nastrój. Bridget bierze się za siebie...
02:10 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny
03:05 Tam, gdzie czają się duchy - paradokument
03:55 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Dlaczego ja? - serial paradok.
08:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
09:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy
12:00 Policjantki i Policjanci
13:00 Gliniarze - serial paradok.
14:00 Na ratunek 112 - serial obycz.
15:05 Pomóż mi - serial fabularny.
16:05 Policjantki i Policjanci
17:05 Pierwsza miłość - serial obycz.
17:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Pamię

WYSOCZYŻNA ELBLĄSKA OD A DO Z

Wysoczyżna Elbląska zaskakuje tajemniczymi leśnymi ścieżkami i panoramicznymi widokami. Liczne szlaki piesze i rowerowe prowadzą przez najbardziej atrakcyjne turystycznie wzgórza między Elblągiem a Tolkmickiem, dlatego poświęcamy im cykl „Poznaj Wysoczyżnę Elbląską od A do Z!”, który specjalnie dla naszych Czytelników tworzy zespół Parku Krajobrazowego Wysoczyżny Elbląskiej.

E JAK ELFRIDA

W ostatnim odcinku naszego cyklu Karolina Galińska wprowadziła państwa w temat domów podcieniowych na Wysoczyżnie Elbląskiej. W ramach kontynuacji tematu, ale i ogromnej nadziei na zachęcenie naszych Czytelników do samodzielnej eksploracji, dziś zabieramy państwa do Kamionka Wielkiego. W tej niepozornej miejscowości między Elblągiem a Suchaczem znajduje się wyjątkowy dom podcieniowy, a w zasadzie jego pozostałości, którym na ratunek w 2006 roku ruszyła pani Maja Pietrasik.

Jak podkreśla, kupiła go z miłości do sztuki oraz z poszanowania do historii tego miejsca. A ta jest imponująca, ponieważ jest to najstarszy datowany barokowy dom podcieniowy na Wysoczyżnie Elbląskiej (rok 1772, jako data budowy domu zachował się w inskrypcji wyrzeźbionej w nadprożu drzwi wejściowych). Co ciekawe, do jego budowy wykorzystano drewno dębowe z pobliskiego Lasu Cegielnianego oraz cegły wypalane właśnie w Kamionku Wielkim.

CERAMIKA I CEGIELNIE

Ten niezwykle świadek historii przypomina nam o dawnych mieszkańcach, którzy byli blisko związani z powstającą na tych terenach ceramiką i cegielniami. Tereny nad Zalewem Wiślanym są bogate w złoża gliny. Życie mieszkańców tych terenów – zarówno w czasach Rzeczypospolitej przedrozbiorowej, pod zaborami, jak i po II wojnie światowej – zawsze związane było z gospodarką zajmującą się obróbką gliny. Stąd w każdej z miejscowości leżącej po tej stronie Zalewu Wiślanego działała przynajmniej jedna cegielnia (w Kamionku aż 3!). Działało również wiele zakładów garncarskich, a w późniejszym czasie manufaktur, z których najsłynniejszą jest zakład Cesarskiej Majoliki z pobliskich Kadyn. Najstarsza cegielnia regionu zwana Starą Szopą (Alteschuppen) działała właśnie w Kamionku Wielkim. Hi-

storia domu jest ściśle związana z tą cegielnią i wybudowaną później w Kamionku cegielnią Hopehill. Cegielnia Alteschuppen została założona przez Radę Miasta Elbląga przed 1500 r. i służyła celom rozbudowującego się miasta. Chłopi mieszkający w Kamionku Wielkim i okolicznych wsiach byli zobowiązani do wydobywania gliny i jej przewozu do cegielni, a także do ścinania drzew w celu pozyskania odpowiedniej ilości drewna potrzebnego do wypału cegieł w piecach. Cegielnia należała do Elbląga do 1808 r. Miasto postanowiło wtedy ją wydzierżawić, co zmieniło na lepsze życie mieszkańców wsi. Nie musieli oni już dłużej wykonywać prac na rzecz miasta. Dom podcieniowy w Kamionku był domem pierwszego dzierżawcy tej cegielni – Gottfrieda Schönsee, a następnie także Jakuba Dahms (Damm), który w 1826 r. ostatecznie kupił cegielnię od miasta. Po rodzinie Schönsee i Damm dom stał się własnością rodziny Lühlow prowadzącej drugą z założonych w Kamionku cegielni zwaną Hopehill.

WALKA CIĄGLE TRWA

Dom na szczęście przetrwał wojnę, lecz nie miał już takiego szczęścia do troskliwych gospodarzy. Od końca lat 90. XX w. pozostawał niezamieszkały i systematycznie niszczał. W marcu 2016 roku ostatecznie uległ zawaleniu. Elementy konstrukcji zostały zachowane i celem aktualnej właścicielki jest odtworzenie konstrukcji domu w jego historycznym położeniu i kształcie. – Wszyscy uważali, itak też pisano w gazetach, że jego los jest już w zasadzie przesądzony. Wtedy pojawiał się ja i od tej pory walczę. Ratunek dla jego zniszczonych części przyszedł w ostatniej chwili. Chwila ta jednak ciągle trwa. Tego typu domy umierają w ciszy, są bowiem bardzo wymagające, jeśli chodzi o ilość środków potrzebnych na remont – mówi Maja Pietrasik.

HAUS ELFRIEDE

Domów podcieniowych będących kiedyś dumą

Dom jest sercem Kamionka Wielkiego. Wszyscy sąsiedzi niezależnie od wieku chętnie angażują się w akcję ratowania zabytku

Duchem tego miejsca jest ceramika i glina. W pomieszczeniu gospodarczym przylegającym do podcienia powstała pracownia ceramiczna

tego regionu jest z roku na rok coraz mniej. Z uwagi na unikatowe położenie dom jest symbolem dziedzictwa historycznego Elbląskiej. Jego otoczenie kumuluje w sobie to, co w tym regionie najpiękniejsze. Zagroda leży na terenie Parku Krajobrazowego Wysoczyżny Elbląskiej, idealnie wpisując się w krajobraz. Przydomowy sad, w którym rosną stare odmiany drzew owocowych, graniczy z malowniczym Jarem Mennonitów. Teren przy zagrodzie często odwiedzają leśne zwierzęta. Ze wzgórza, na którym stoi dom, rozciąga się widok na Zalew Wiślan, dalsze wzgórza i lasy tzw. Szwajcarii Próchnickiej – tereny, gdzie już w XIX w. wytyczone zostały szlaki turystyczne i był on chętnie

odwiedzany przez turystów i wędrowców. Ponieważ dom stoi „u wrót” wejścia na dawne szlaki Szwajcarii Próchnickiej, był on prawdopodobnie w tamtym okresie również częściowo wynajmowany jako kwatery dla turystów, o czym świadczy wymalowana gotykiem na podcieniu nazwa domu „Haus Elfriede”.

MIŁOŚĆ OD PIERWSZEGO WEJRZENIA

SPROSTOWANIE

W poprzednim artykule „D jak domy podcieniowe” wkradł się błąd. Redakcja zamieściła błędnie podpisy pod zdjęciami. Na zdjęciu pierwszym od lewej widnieje dom podcieniowy usytuowany w Łęczu z 1846 r., z podcieniem konstrukcji szkieletowej, wypełniony dekoracyjnie opracowanym szachulcem, stojący kalenicowo do drogi. Zdjęcie od prawej strony również ukazuje dom w Łęczu z początku XIX w., w zagrodzie holenderskiej typu wzdłużnego z budynkami gospodarczymi. Natomiast zdjęcie na dole przedstawia dom z 1938 r. stojący w Próchniku.

SERCE WSI

Dom ma coraz więcej przyjaciół, którzy obdarzają Maję Pietrasik zaufaniem i chcą wesprzeć uratowanie zabytku. Te działania nie przechodzą bez echa lokalnej społeczności. Sąsiedzi chętnie angażują się w akcje promujące zbiórkę środków na remont. Lokalną tradycją i wydarzeniem łączącym mieszkańców jest odbywający się na początku października Dzień Poławiaczy Jablek. To niepowtarzalna okazja do zwiedzenia siedliska, posmakowania przedwojennych odmian i prawdziwej podróży w czasie.

Potrzeba ratowania domu, który jest realnie zagrożony całkowitym zniszczeniem, stała się podstawą do założenia w 2019 roku Stowarzyszenia Zachowania Krajobrazu Kulturowego „Elfrida”. Zachęcam Państwa do odwiedzenia strony stowarzyszenia www.elfrida.pl i udziału w akcjach ratujących ten wyjątkowy zabytek.

A w następnym numerze 22 marca 2024 przeczytacie o folwarkach na Wysoczyżnie Elbląskiej.

**KAMIL ZIMNICKI
PARK KRAJOBRAZOWY
WYSOCZYŻNY ELBLĄSKIEJ**

Wysoczyżnę Elbląską polecamy zwiedzać przy pomocy aplikacji Kraina Buka. To idealny przewodnik dla wszystkich aktywnych turystów chcących poznać urokliwe miejsca i zakątki Wysoczyżny Elbląskiej. Aplikacja pokaże najciekawsze miejsca, zabytki, pomniki przyrody i inne okoliczne atrakcje do odkrycia w trakcie urlopu lub wolnego weekendu. Zeskanuj kod QR, by pobrać aplikację na swój telefon.

TABLETKI „DZIEŃ PO”. CO NALEŻY WIEDZIEĆ?

Kwestia tzw. tabletek „dzień po”, choć wciąż wzbudza nieporozumienia do dziś w wielu środowiskach i sprzeczni, nie jest czymś nowym. Po raz pierwszy wprowadzono ją na rynek we Francji, w styczniu 2000 roku. W następnych miesiącach pigułka pojawiła się w USA i w wielu państwach Unii Europejskiej. Była ona reklamowana jako skuteczny specyfik medyczny w ramach antykoncepcji awaryjnej dla dziewcząt i młodych kobiet do użycia po stosunku seksualnym, aby nie dopuścić do ciąży. Z czasem „tabletki dzień po” stały się uniwersalnym środkiem antykoncepcji postkoitalnej. I tak na przykład we Francji w niektórych szkołach jest ona rozdawana bezpłatnie przez pielęgniarki. W niektórych regionach Wielkiej Brytanii pigułka była eksperymentalnie udostępniana dziewczynom już od dziewiętego roku życia. A za czasów rządów premiera Jose Luisa Rodrigueza Zapatero jesienią 2009 r. pigułka została wprowadzona do wolnej sprzedaży w Hiszpanii. Natomiast Komisja Europejska w styczniu 2015 rok, pozwoliła na sprzedaż preparatu ellaOne poza kontrolą lekarską i udostępnianie go bez recepty, także dziewczynom, które ukończyły 15 lat. Wydanie decyzji było poprzedzone uzyskaniem pozytywnej opinii Europejskiej Agen-

cji Leków. Warto jednak pamiętać, że decyzja KE nie wprowadziła nakazu eliminacji kontroli lekarskiej nad przyjmowaniem preparatu ellaOne. Zgodnie z art. 4 ust. 4 dyrektywy 2001/83/WE 3 prawo państw członkowskich może zakazać lub wprowadzać wszelkie ograniczenia w odniesieniu do obrotu środkami antykoncepcyjnymi i poronnymi. Dlatego ewentualny wymóg wypisania przez lekarza recepty na nabycie preparatu ellaOne jest w pełni zgodny z prawem Europejskim i stanowi racjonalną formę ograniczenia.

CZYM JEST TABLETKA DZIEŃ PO?

Oficjalnie tabletki „dzień po”, tak jak słyszeliśmy to w trakcie polskiej debaty w Sejmie, jest nazywana antykoncepcją awaryjną, która może być stosowana w przypadku niezabezpieczonego stosunku seksualnego lub w sytuacjach, gdy inne metody antykoncepcyjne zawiodły. Ważne jest, aby ją przyjąć możliwie szybko po ryzykownym kontakcie seksualnym, ponieważ jej skuteczność maleje wraz z upływem czasu. Premier Donald Tusk dodał autorytatywnie, że „nie jest to tabletki dzień po, tylko zapobiegająca ciąży”. W tym tonie wypowiedział się także część lekarzy, a za nimi oczywiście i niektóre media. Tymczasem znawcy zagadnienia mają

W lutym 2024 roku Sejm uchwalił nowelizację prawa farmaceutycznego przyzwalającą na kupowanie pigułek „dzień po” przez nieletnich bez recepty. Za zagłosowało 224 posłów, przeciw było 196. Ustawę poparł cały klub Koalicji Obywatelskiej, Polska 2050, Lewica i większość PSL (24 posłów). Przeciwno głosowali prawie wszyscy posłowie PiS i Konfederacji, Kukiz'15 oraz 7 posłów PSL. Ustawa trafi oczywiście do Senatu. A ponieważ rządząca koalicja ma w nim przewagę, to bez wątpienia zapis ten zostanie szybko uchwalony. Nie wiadomo, jak zachowa się prezydent Andrzej Duda, który może ustawę zawetować lub skierować ją do Trybunału Konstytucyjnego w trybie kontroli prewencyjnej.

Zgodnie z uchwaloną przez Sejm nowelizacją prawa farmaceutycznego tzw. pigułkę „dzień po” będzie można kupić bez recepty. Ma być ona dostępna dla osób powyżej 15. roku życia

OFICJALNIE TABLETKA „DZIEŃ PO”, TAK JAK SŁYSZELIŚMY TO W TRAKCIE POLSKIEJ DEBATY W SEJMIE, JEST NAZYWANA ANTYKONCEPCJĄ AWARYJNĄ, KTÓRA MOŻE BYĆ STOSOWANA W PRZYPADKU NIEZABEZPIECZONEGO STOSUNKU SEKSUALNEGO LUB W SYTUACJACH, GDY INNE METODY ANTYKONCEPCYJNE ZAWIODŁY.

inne zdanie na ten temat, twierdząc, że pigułka ellaOne, choć opisywana jako antykoncepcja awaryjna, może powodować śmierć dziecka poczętego w pierwszych dniach życia poprzez uniemożliwienie jego zagnieżdżenia się w macicy. Dlaczego? Badania wykazują bezsporny związek między zastosowaniem pojedynczej tabletki ellaOne a znacznymi zmianami ekspresji genów ważnych dla prawidłowego funkcjonowania błony śluzowej macicy, warunkujących jej podatność na implantację. „Oznacza to duże prawdopodobieństwo istotnych utrudnień dla zagnieżdżenia się zarodka, które stanowi warunek dalszego rozwoju dziecka. Wskazywano na nie już w pierwot-

nej ulotce do tego preparatu z 2009 r., jednak w 2010 r. w nowej ulotce pominięto fragment wskazujący na możliwości, negatywny wpływ tego preparatu na implantację zarodka. Na zasadność pierwotnego brzmienia ulotki wskazywałyby jednak treść dokumentacji rejestracyjnej, zgodnie z którą jednym z mechanizmów działania octanu uliprystalu jest opóźnienie dojrzewania endometrium, mogące zahamować proces implantacji” – stanowisko Rady Naukowej Centrum Bioetyki Instytutu Ordo Iuris.

Potwierdzają to też inni naukowcy np. Bruno Motta i Erik Cosmi z Uniwersytetu w Padwie, którzy w swym artykule opublikowanym w „Italian

Journal of gynaecology and obstetrics”, (główne pisma ginekologiczne i położnicze) we Włoszech, przyznali, że przyjmowana w dniach płodnych cyklu (4-5 dniach poprzedzających owulację) tabletki, owszem, opóźniają owulację i uniemożliwiają połączenie komórki męskiej z żeńską komórką jajową. Ale także, jak wykazali, preparaty takie jak ellaOne czy Escapelle uniemożliwiają implantację zarodka w łonie matki. Polega to na tym, że preparaty te negatywnie wpływają na endometrium, czyli błonę śluzową wyściełającą macicę, aby uniemożliwić zagnieżdżenie się dziecka już poczętemu w odpowiednim środowisku. Reasumując:

działanie tych antyowulacyjnych preparatów ma niewątpliwie charakter antykoncepcyjny, ale może mieć też charakter wczesnoporonny poprzez niedopuszczenie do zagnieżdżenia się w endometrium ludzkiego zarodka. Włoscy naukowcy nazywają to „aborcją ukrytą”.

Warto przypomnieć, że mało prawdopodobne, aby naukowcy się mylili, gdyż pierwotnie Amerykańska Agencja Leków, dopuszczając preparat ellaOne, nakazała napisać na ulotce: „Możliwe, że ellaOne może również działać poprzez zapobieganiu implantacji do macicy”. Powstaje zatem pytanie: czy ze względu na możliwe aborcyjne działanie pigułek nie powinno się

Fot. archiwum prywatne

Zdzisława Kobylińska

ułatwiać do nich dostępu? Niestety, te ustalenia naukowe oraz pytania praktycznie pozostają bez komentarza i odpowiedzi.

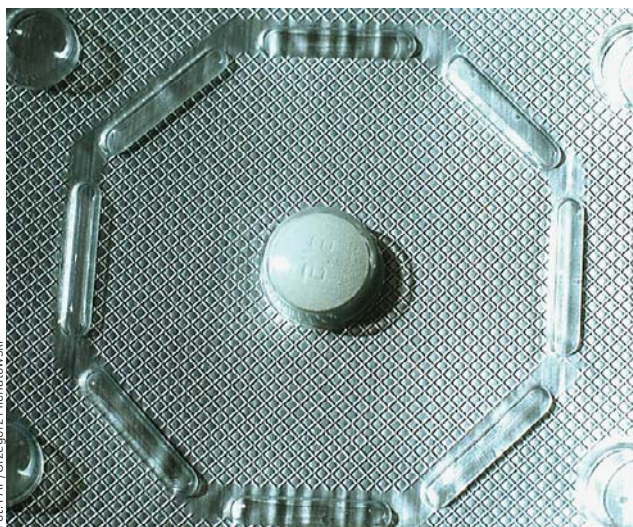
Warto w tym miejscu przywołać także stanowisko Prezydium Naczelnej Rady Aptekarskiej, w którym wyraźnie stwierdzono, że „częste stosowanie tych tabletek powoduje zaburzenia hormonalne, zaburzenie cyklu menstruacyjnego. Jest to duża ingerencja w układ hormonalny, co przy częstym stosowaniu może w konsekwencji stwarzać problemy z zajściem w ciążę, a później nawet przyspieszyć przekwitanie. Nie są też znane skutki oddziaływania octanu uliprystalu na płód, jeśli po zażyciu tabletki hamującej lub opóźniającej owulację dojdzie do implantacji zarodka”. Jak stwierdza dr nauk medycznych i farmaceutycznych Izabella Stępkowska: „Uluprystal jest między innymi induktorem apoptozy komórek, czyli uruchamia mechanizmy wewnątrzkomórkowe prowadzące do śmierci różnorodnych rozwijających się i mnożących w organizmie komórek. Utrzymuje się we krwi długo (ponad 30 h), a jeszcze dłużej toksyczne działanie uliprystalu wykazują tworzące się w ustroju jego aktywne metabolity. Uluprystal wywołuje między innymi: patologiczne krwawienia z macicy, torbiele jajników, bóle miednicowe, bóle brzucha, bóle mięśniowo-stawowe. Silnie zaburza cykl miesięczny kobiety, hamuje owulację. Powoduje osłabienie, zmęczenie, uszkadza wątrobę, zwiększa zawartość cholesterolu i trójglicerydów we krwi. Omawiany produkt wywołuje krwawienia z nosa, zawroty głowy, przekrwienie oczu, światłowstręt. Stosowanie uliprystalu – podobnie jak wszystkich farmakologicz-

nych środków antykoncepcyjnych – wiąże się również z poważnym i wysokim ryzykiem wystąpienia udaru mózgu u osoby przyjmującej. Dodatkowo preparat ellaOne niszczy odporność ustroju, jest przyczyną zapaleń pochwy, zapaleń nosogardzieli, grypy, zapalenia dróg moczowych, zmian skórnych, świądu; bólu pochwy i sromu”. Ciekawe, że w 2020 roku GIF wydał decyzję o wstrzymaniu w obrocie wszystkich serii preparatów leczniczych zawierających octan uliprystalu. Wstrzymanie w obrocie spowodowane było pojawieniem się nowego, ciężkiego uszkodzenia wątroby, w wyniku którego konieczny był przeszczep tego narządu.

DZIECI I MŁODZIEŻ A „TABLETKA DZIEŃ PO”

Póki co w Polsce dzieci i młodzież pozostają pod opieką swoich rodziców. Obowiązek sprawowania opieki nad dzieckiem wynika z art. 95 § 1 k.r.o., który wymienia elementy władzy rodzicielskiej. Czym ona jest? Jest to „zespół obowiązków i praw rodziców względem małoletniego dziecka, mających na celu zapewnienie mu należytej pieczy i strzeżenia jego interesów”. Rodzic zatem jest odpowiedzialny za swoje dziecko. W Rekomendacji Komitetu Ministrów Rady Europy Nr R(84)4 z dnia 28 lutego 1984 r. o odpowiedzialności rodzicielskiej zdefiniowano tę odpowiedzialność jako zespół obowiązków i uprawnień, których celem jest zapewnienie moralnego i materialnego dobra dziecka, w szczególności poprzez sprawowanie pieczy nad osobą dziecka, utrzymywanie osobistych kontaktów z dzieckiem, zapewnienie mu wykształcenia, utrzymania, prawnej reprezentacji oraz zarządzanie jego majątkiem”. A kim jest dziecko, jeśli ktoś ma problem ze zrozumieniem tego? Dziecko, zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka, to każda istota ludzka od poczęcia do osiągnięcia pełnoletności. Nie ulega wątpliwości zatem, że dziewczynki od 15. roku życia to także dzieci, za które jest odpowiedzialny rodzic. A warto podkreślić, że władzy rodzicielskiej nie można scedować na inne osoby (art. 93 § 1 k.r.o.).

Rodzic traktowany jest jako gwarant, tj. osoba, na której ciąży szczególny obowiązek opieki nad narażonym na niebezpieczeństwo dzieckiem, a w związku z tym ponosi surową odpowiedzialność karną za niedopełnienie obowiązku opieki nad dzieckiem. Wystarczającą przesłanką poniesienia odpowiedzialności karnej jest sam fakt wystąpienia bezpośredniego niebezpieczeństwa, które zagraża życiu dziecka albo może doprowadzić do ciężkiego uszczerbku na zdrowiu – nie musi nastąpić skutek, wystarczające jest samo zagrożenie, które powinno być realne.

Fot. PAP / Grzegorz Michalowski

Jak zatem do tych prawnych ustaleń ma się zakup w aptece lub przez internet i przyjmowanie przez dziecko niebezpiecznych preparatów, dodajmy za zgodą państwa, bez konsultacji z lekarzem i bez wiedzy rodziców? Co będzie z rodzicem, który znajdzie się w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia swojego dziecka, gdy ono zażyje ów preparat i dojdzie do powikłań czy zdrowotnych komplikacji? Czy nie jest to naruszenie jego kompetencji rodzicielskich i prawa do pełnej ochrony swego dziecka? Do 18. roku życia lekarz musi każdorazowo uzyskać zgodę na badanie i leczenie od rodzica, a niepełnoletni nie mogą sami iść do lekarza. Przyzwolenie na przyjmowanie przez 15-latkę silnego preparatu hormonalnego bez wiedzy i zgody rodziców stoi z tym w rażącej sprzeczności, zwłaszcza, że zażywanie go, w skrajnych przypadkach, może prowadzić do śmierci, jak twierdzi Izabella Stępkowska.

Proponowana nowelizacja jest, bez wątpienia,

sprzeczna nie tylko ze zdrowym rozsądkiem, ale i obowiązującym prawem. Jest niebezpieczna dla zdrowia niepełnoletnich, promuje niewłaściwe postawy oraz ogranicza prawa rodziców. Na tym tle szczególnie absurdalne i fałszywe wydaje się nowe prawo wprowadzone przez koalicję rządzącą, na mocy ustawy z 1 stycznia 2024 roku, które zakazuje się sprzedaży napojów energetycznych osobom niepełnoletnim oraz na terenie placówek oświatowych. Celem tego przepisu jest ochrona zdrowia dzieci i młodzieży, które stanowią grupę szczególnie narażoną na

PROPONOWANA NOWELIZACJA JEST, BEZ WĄTPIENIA, SPRZECZNA NIE TYLKO ZE ZDROWYM ROZSĄDKIEM, ALE I OBOWIĄZUJĄCYM PRAWEM. JEST NIEBEZPIECZNA DLA ZDROWIA NIEPEŁNOLETNICH, PROMUJE NIEWŁAŚCIWE POSTAWY ORAZ OGRANICZA PRAWA RODZICÓW.

mórka jajowa, także przed procesem implantacji, jest bytem ludzkim. Stosowanie wyrażenia »zapłodnione jajeczko« na określenie najwcześniejszej fazy rozwoju embrionalnego nie może w żaden sposób prowadzić do sztucznego różniczenia między różnymi momentami w rozwoju jednostki ludzkiej. Jeśli ze względów naukowych jest czymś koniecznym wyodrębnianie różnych etapów w rozwoju życia embrionalnego (zapłodnione jajeczko, zygota, embrion, zarodek itp.), to nigdy nie może być usprawiedliwione arbitralne decydowanie o tym, że jednostka ludzka ma »większą lub mniejszą wartość« zależnie od etapu swojego rozwoju. Godność człowieka nie powinna być stopniowana – także na etapie życia embrionalnego”.

Papieska Akademia Życia stwierdziła, że działanie tabletki „dzień później” ma przeważnie charakter antyimplantacyjny. A tego rodzaju efekty zażywania pigułki są niczym innym jak aborcją, realizowaną przy użyciu środków chemicznych. Spowodowanie usunięcia embrionu poza organizm matki jest zniszczeniem poczętego życia ludzkiego. Tylko wówczas, gdyby tabletki były przyjęte kilka dni przed momentem owulacji, to wówczas działałyby jako mechanizm blokujący

tę ostatnią. W tym przypadku funkcjonowałyby jako typowy środek antykoncepcyjny. Z etycznego punktu widzenia absolutna bezprawność praktyk aborcyjnych dotyczy także dystrybucji, przepisywania i przyjmowania pigułki „dzień później”. Moralna odpowiedzialność za tego rodzaju czyni dotyczy także tych wszystkich osób, które współpracują przy stosowaniu tego rodzaju procedur. Na przykład jako sprzedawcy tych preparatów. Papieska Akademia Życia wezwała wszystkich pracowników służby zdrowia do korzystania w tym przypadku z zasady sprzeciwu sumienia, aby zawsze stawać w obronie niezbywalnej wartości życia ludzkiego szczególnie w obliczu nowych ukrytych form agresji wobec jednostek najsłabszych i bezbronnych, jak w przypadku ludzkiego embrionu. Te stanowisko należy też odnieść do pigulek ściśle aborcyjnych, które są w obiegu handlowym.

ZDZISŁAWA KOBYLINSKA

*Korzystałam m.in. z artykułu ks. prof. Andrzeja Kobylińskiego „Etyczne i prawne aspekty stosowania preparatu medycznego ellaOne, czyli tzw. pigułki »pięć dni później«” oraz materiałów wydanych przez Radę Naukową Instytutu na Rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris.

REKLAMA

WÓJT GMINY ELBLĄG

uprzejmie informuje, iż zostały wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Elbląg oraz zamieszczone na stronach internetowych Urzędu wykazy nieruchomości przeznaczonych do najmu i do użyczenia, stanowiących własność Gminy Elbląg. Wykazy będą wywieszone od 07.03.2024 r. do 28.03.2024 r.

CO: O POP ARCIE W SZTUCE
GDZIE: BIBLIOTEKA MŁODEGO CZYTELNIKA BULAJ
KIEDY: 8 MARCA

Biblioteka Młodego Czytelnika Bulaj zaprasza młodzież w piątek 8 marca o godz. 16:30 na spotkanie amatorów sztuki. Tym razem będziemy dyskutować o pop arcie w kontekście konsumpcjonizmu. Czy była to pochwała czy może wyśmiewanie współczesnego świata? Na zajęcia zaprasza Patrycja Grochowska. Więcej informacji: tel. 55 625 60 23

CO: DKK DLA DZIECI
GDZIE: BIBLIOTEKA ELBLĄSKA, FILIA KOSTKA
KIEDY: 9 MARCA

9 marca (sobota), godz. 9:30, Kostka, ul. Wybickiego 20 – spotkanie DKK dla dzieci: rozmowa o książce pt. „Ostatnie dzieciaki na Ziemi” autorstwa Maxa Bralliera
O książce z opisu wydawcy:
Odkąd nad miastem zapanowała apokalipsa potworów, Jack Sullivan, zwyczajny trzynastolatek, mieszka w swoim domku na drzewie, którego bronią katapulty i fosa, nie wspominając o grach wideo i niekończącej się dostawie ciasteczek i lemoniady, Oreo i Mountain Dew, które przynosi z opuszczonych sklepów. Jednak w pojedynkę Jack nie ma szans przeciwko bandom żywych trupów, Skrzydlatym Bydlakom, Winostworom i Buldożerom, a już na pewno nie poradzi sobie z okropnym, inteligentnym potworem, znanym jedynie jako Blarg. Jack tworzy więc drużynę, którą tworzą: Quint – jego nieco ciamajdowaty najlepszy kumpel, Dirk – były łobuz i postrach gimnazjum, Rover – domowy, dobry potwór, no i June – obiekt jego westchnień. Z ich pomocą Jack zamierza pokonać Blarga, zdobyć najważniejszą Sprawność Pogromcy Apokalipsy i przestać wreszcie być zwyczajnym nastolatkiem! Czy mu się to uda? Cała historia ukazana jest w postaci tekstu przemieszanego z czarno-białymi ilustracjami – to doskonała książka dla każdego dzieciaka, który marzył o wystąpieniu w stworzonym przez siebie komiksie lub grze wideo.
(moderatorka: Małgorzata Gwóźdź; tel. 55 625 60 95/96)

CO: PLANSZÓWKOWY ZAWRÓT GŁOWY
GDZIE: BIBLIOTEKA ELBLĄSKA, FILIA KOSTKA
KIEDY: 9 MARCA

9 marca, godz. 11.00-15.00 – Planszówkowy Zawrót Głowy w Kostce - gramy w co chcemy.

CO: BULAJOWA SOBOTA
GDZIE: BIBLIOTEKA MŁODEGO CZYTELNIKA BULAJ
KIEDY: 9 MARCA

9 marca, godz. 12:00, Biblioteka Młodego Czytelnika Bulaj, ul. Zamkowa 1 – Bulajowa sobota: warsztaty literacko-plastyczne dla dzieci w wieku 7+ wraz z rodzicami/opiekunami. Zajęcia będą inspirowane książką Davida McKee pt. „Elmer” – zapowiada Patrycja Grochowska.

REKLAMA

komunikat

BURMISTRZ PASŁĘKA

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Pasłęku (II piętro) wywieszono na okres 21 dni, licząc od dnia 08.03.2024 r., wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży i dzierżawy, wchodzących w skład gminnego zasobu nieruchomości i stanowiących własność Miasta i Gminy Pasłęk.

5224see1-a -P

WÓJT GMINY WILCZĘTA

informuje, że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Wilczęta umieszczono na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, dotyczący dz. nr 138/5, obręb Bardyny, oraz dz. nr 159/3, obręb Wilczęta.

4824see1-a-M

CO: DLACZEGO SZTUKA?! I MARZEC
GDZIE: CENTRUM SZTUKI GALERIA EL
KIEDY: 9 MARCA

Nie tylko strzygi i strzygonie! Warsztaty dla Dzieci w wieku 6-10 lat i ich Dorosłych w wieku 18+
Kiedy: 9 marca 2024 roku, w sobotę
Godzina: 12.00 – 13.30
Miejsce: w Galerii EL, przy ul. Kuśnierskiej 6, jeszcze dokładniej – w pracowni – Galerii Laboratorium
Zapisy: e-mail helena@galeria-el.pl lub SMS 532 885 931
Zacniemy od gry terenowej, dzięki której poznamy lepiej nie tylko zakątki i winkle Galerii EL, ale także postaci, które zaludniały niegdyś

REKLAMA

GP.6721.05.2024

OGŁOSZENIE

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Elbląg dla części obrębów geodezyjnych Janowo i Nowakowo w zakresie ustalenia przebiegu odcinka trasy linii elektroenergetycznej 110 kV przez teren gminy Elbląg

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.) oraz art. 39 ust., w związku z art. 46 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.)

zawiadamiam o podjęciu przez Radę Gminy Elbląg uchwały nr LXII/452/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Elbląg dla części obrębów geodezyjnych Janowo i Nowakowo w zakresie ustalenia przebiegu odcinka trasy linii elektroenergetycznej 110 kV przez teren gminy Elbląg oraz o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla tego dokumentu.

Z treścią ww. uchwały można zapoznać się na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy Elbląg: <https://bip.gminaelblag.pl/> (zakładka: Akty prawne, Uchwały Rady Gminy, Rok 2023).

Zainteresowani mogą składać wnioski do ww. planu miejscowego. Wnioski należy składać w formie papierowej (na adres: Urząd Gminy Elbląg, ul. Browarna 85, 82-300 Elbląg) lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, a w szczególności poczty elektronicznej (na adres mailowy: sekretariat@gminaelblag.pl) **w terminie 21 dni** od dnia ogłoszenia.

Składający wniosek podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem; może podać dodatkowe dane kontaktowe, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Wnioski składa się na formularzu dostępnym w Urzędzie Gminy Elbląg, ul. Browarna 85, 82-300 Elbląg, oraz na stronie BIP Urzędu Gminy Elbląg: <https://bip.gminaelblag.pl/> (zakładka: Procedury załatwiania spraw, Pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego, Załączniki).

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych dostępna jest na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy Elbląg: <https://bip.gminaelblag.pl/> (zakładka: RODO).

W związku z przetwarzaniem przez Wójta Gminy Elbląg danych osobowych uzyskanych w toku sporządzania przedmiotowego planu miejscowego prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016 r., str. 1 z późn. zm.), przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano.

Wójt Gminy Elbląg

5124see1-a-M

WÓJT GMINY BRANIEWO

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Braniewo zgodnie z zarządzeniem nr 17/VIII/2024 Wójta Gminy Braniewo z dnia 22.02.2024 r. wywieszono na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do zamiany. Szczegółowe informacje można uzyskać pod nr. tel. (55) 644 03 00.

4624sezt-a-M

WÓJT GMINY BRANIEWO

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Braniewo zgodnie z zarządzeniem nr 18/VIII/2024 Wójta Gminy Braniewo z dnia 22.02.2024 r. wywieszono na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do zamiany. Szczegółowe informacje można uzyskać pod nr. tel. (55) 644 03 00.

4524sezt-a-M

przetarg

BURMISTRZ MIASTA I GMINY FROMBORK

**ogłasza pierwszy przetarg ustny nieograniczony
na sprzedaż nieruchomości gruntowych niezabudowanych,
stanowiących własność Miasta i Gminy Frombork**

oznaczonych według ewidencji gruntów jako działki o numerach 197/1 i 24/2, obręb nr 4 miasta Fromborka, o łącznej powierzchni 0,1117 ha, przy ulicy Basztowej, dla których w Sądzie Rejonowym w Braniewie V Wydziale Ksiąg Wieczystych prowadzone są księgi wieczyste o numerach EL1B/00025306/6 i EL1B/00032030/2.

Według ewidencji gruntów obie działki stanowią zurbanizowane tereny niezabudowane. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Fromborka sprzedawane nieruchomości przeznaczone są pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną zwartą. Cena wywoławcza nieruchomości wynosi 120 000,00 złotych netto (słownie: sto dwadzieścia tysięcy złotych netto). Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest m.in. wpłata do dnia 4 kwietnia 2024 r., na konto w Braniewsko-Pasłęckim Banku Spółdzielczym Filii we Fromborku, nr 59 8313 0009 0060 0170 2000 0040, wadium w pieniądzu, w wysokości 20 000,00 złotych (słownie: dwadzieścia tysięcy złotych).

**Przetarg odbędzie się w dniu 10 kwietnia 2024 r. o godz. 10.00
w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy Frombork.**

Nabywcą nieruchomości zostanie osoba, która podczas przetargu zaoferuje najwyższą cenę jej nabycia. Szczegółowe informacje na temat przetargu można uzyskać w Urzędzie Miasta i Gminy we Fromborku, w pokoju nr 11, telefon: 055 244 0660 w. 71, lub na stronie internetowej frombork.bip.net.pl, na której zamieszczono pełną treść ogłoszenia o przetargu.

4724sezt-a-M

Krzyżówka klasyczna z hasłem

1	48			52		55		59		2		63		67		71		3		76			80	
					14						16			5										
6										7						6		25		8				
				9										10								22		
11										12														
						14	57		61					15	69		72							3
16			50		54					17		65		20					18		77			81
					19									20										
21				5						22										23				
	11													24					21					
					24									25										
26		49								27		64		68					28			79		
					29	56		60								30		74			19			
31				53				32													33			
		23								9														
				34												35								
36			51							37									26		38	78		82
					39		58		62				40	70		73		75						
41					17					12			42		66		4			43				
													13						15					
	8				44								45											
46																			47					

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 26, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3		4	5	6		7	8	9	10	11	12		13	14		15	16	17	18	19		20
21	22	23	24	25	26																			

POZIOMO: 1) peklowana karkówka; 2) broń róży; 3) odrzutowiec lub szybowiec; 4) sytuacja bez wyjścia; 5) groźna awaria serca; 6) zimowa przerwa w nauce; 7) nazwa wyspy Sandwich; 8) Dżarba, tunezyjska wyspa na M. Śródziemnym; 9) znane jezioro na Węgrzech; 10) greckie krzesło o wygiętych na zewnątrz nogach; 11) czynny wulkan na Sumatrze; 12) drżący gatunek topoli; 13) dawniej zabawa taneczna, wieczorek taneczny; 14) autor "Królewicza i żebraka"; 15) jednostka monetarna Erytrei; 16) Babinicz z "Potopu"; 17) artykuły gospodarstwa domowego; 18) punkt centralny, centrum; 19) najmłodsza siostra Franza Kafki; 20) chroni przed hałasem z autostrady; 21) Emmanuel, prezydent Francji; 22) Jurij, pierwszy kosmonauta; 23) sztuka magika, imaginacja; 24) placą nimi Irańczycy; 25) rzeka w Irlandii, jedna z trzech w Dublinie; 26) ... Pięciu Stawów Polskich w Tatrach; 27) wiekowy mebel; 28) szczegóły; 29) swobodny ruch kry lodowej; 30) w nich drzewa owocowe; 31) w

Mongolii jednostka administracyjna; 32) twórca ikon; 33) grupa filmowców lub sportowców; 34) ptak na Święto Dziękczynienia; 35) medal; 36) powiewa na maszcie; 37) skok w łyżwiarstwie figurowym; 38) Hagada, opowieść o wyjściu żydów z Egiptu; 39) jaźwiec; 40) przychodzą na pocztę elektroniczną; 41) od dzieci na dzień Matki, Babci i Dziadka; 42) pierwiastek o symbolu Cs; 43) odgłos łamanej gałęzi; 44) i Gołota, i Wajda; 45) pierwsza kobieta przeleciała samotnie Atlantyk; 46) racuch lub maca; 47) kazalnica w kościele

PIONOWO: 2) Xe dla chemika; 3) rurka do koktajlu; 16) śmieszny film; 17) pierwiastek o symbolu Ar; 18) opalony, o ciemnej kamacji; 27) skafander eskimoski; 30) gromada psów; 33) archaik i kenozoik; 36) Bajon, reżyser; 39) największa wyspa w archipelagu Schoutena; 42) choroba Creutzfeldta-Jakoba; 48) Teatr im. Stefana Jaracza w Warszawie; 49) błyskowa lub Aladyna; 50)

jedynaczki; 51) spiekota, skwar; 52) buty obok adidasów, nike, pum; 53) samochód z Korei; 54) Joseph, autor "Lorda Jima"; 55) struś i pingwin; 56) nadaje audycje; 57) Stanisław Ignacy Witkiewicz; 58) poczekalnia statków; 59) depresja, chandra; 60) figowiec w doniczce; 61) wizerunek zawodowy artysty; 62) długie u zająca; 63) rodzaj wynajmu, dzierżawy; 64) kobieca rola Dustina Hoffmana; 65) mecz dwu lokalnych drużyn; 66) wada wzroku; 67) profesjonalna ciupaga; 68) wyspy koło Kamczatki; 69) wynajmuje placówkę handlową; 70) zabójstwo; 71) Jerzy, twórca WOŚP; 72) niewielki grzejnik elektryczny; 73) graniczy z Iranem i Syrią; 74) zbudował labirynt Minotaura; 75) Jones, amerykańska wokalistka jazzowa; 76) fachowiec na budowie; 77) rabat, bonifikata; 78) z kapeluszem na trzonie; 79) Kurosawa, japoński reżyser filmowy; 80) w lustrze; 81) siedziba dowództwa armii; 82) kłamra wzmacniająca mury

SUDOKU

		9	8		2		1	
		2			3		4	
		3			4			7
9				3		7	8	5
		8					6	
6					9			
4	5	6		2		7	8	
3		1	6		7	5		
8			4		1		9	6

226

	3				2	7	5	
					8	1	6	
9	8		1					
	9				4		7	
1	6		7		9	8	2	3
		7	2	8	6	9		4
5			6				8	
			5	4	7		3	
				2				

227

		8		6		5	7	
	5			2				
9		4		3	5		2	1
5	4	3						7
	6		7	1	3			
7	9	1				3		8
6		9	3					2
3	2		6					
						8		

228

ZOSTALI UPOKORZENI W GRUDZIĄDZU

PILKA NOŻNA\\ Olimpia Elbląg od sierpnia ubiegłego roku nie potrafi wygrać na wyjeździe. Nie inaczej było i tym razem. Grali na Kaszubach i podzielili się punktami z Radunią Stężyca, remisując 1:1. Natomiast w środę, doznali najwyższej porażki w tym sezonie, ulegli imienniczce z Grudziądza aż 0:3.

• **Radunia Stężyca — Olimpia Elbląg 1:1 (0:1)**
0:1 — Sarnowski (28), 1:1 — Biskup (78)
OLIMPIA: Witan — Sarnowski, Szczudliński, Mruk, Filipczyk, Kucatek, Danilczyk (67 Józwicki), Sangowski (72 Gabrych), Famulak (67 Spychała), Yacenko (59 Bartoś), Senkevich (77 Żak).

Gospodarze byli faworytem i nie ukrywali, że interesują ich trzy punkty. Z kolei elblążanie chcieli się zrehabilitować za ostatnio poniesioną porażkę z Lechem II Poznań 1:2, więc zapowiadał się mecz walki i taki też był. Wynik remisowy w tym pojedynku sprawia, że oba zespoły mają niedosyt. Pierwsi do ataków ruszyli elblążanie i już na początku mieli rzut rożny. Powstało zamieszanie w polu karnym zespołu miejscowego, ale piłka stała się łupem bramkarza Kacpra Tułowieckiego (byłego zawodnika Olimpii). Tuż przed końcem kwadransa, po wyprowadzeniu kontry, gospodarze mieli dogodną sytuację na otwarcie wyniku, ale piłkę po strzale Jakuba Kwiatkowskiego z najwyższym trudem na rzut rożny sparował Andrzej Witan. Goście nie chcieli być gorsi i nadal atakowali. W 17 minucie byli blisko zdobycia gola. Dośrodkowanie Yana Senkevicha zamknął Jakub Sangowski, a po jego uderzeniu z woleja kapitalną obroną popisał się golkeeper gospodarzy. W 28 minucie podopieczni trenera Przemysława Gomulki dopięli swego. Prostopadłe podanie Dawida Danilczyka wykorzystał Łukasz Sarnowski, który wpadł w pole karne rywala, uderzył płasko i chwilę później Tułowiecki musiał wyciągać piłkę z siatki. Przyjezdni poszli za ciosem, strzelał Senkevich, ale tym razem na posterunku był Tułowiecki, ratując swój zespół od utraty drugiego gola. Tuż przed przerwą Radunia wyprowadziła kontrę; groźnie zrobiło się pod bramką Olimpii, ale po

foto: Ryszard Biel

Olimpia Elbląg od sierpnia ubiegłego roku nie potrafi wygrać na wyjeździe

0:3 o której jak najszybciej powinni zapomnieć.

• **Olimpia Grudziądz — Olimpia Elbląg 3:0 (2:0)**
1:0 — Kroc (5), 2:0 — Cichoń (25), 3:0 — Rychter (73)
OLIMPIA E: Witan — Sarnowski (76 Łaszak), Szczudliński, Mruk, Filipczyk, Kucatek, Danilczyk (74 Józwicki), Bartoś (46 Gabrych), Senkevich (35 Żak), Yacenko (61 Spychała), Famulak

Już początek spotkania pokazał, że elblążanie czeka trudne zadanie i o punkty wcale łatwo nie będzie.

Już w 5 minucie gry, gospodarze otworzyli wynik meczu, po tym jak, lewą stroną boiska pognął Kacper Rychter, wpadł w pole karne, wyłożył piłkę dla Szymona Korcza, a ten z bliska dopełnił formalności. 10 min później, gospodarze mogli podwyższyć rezultat, ale Rychter z kilku metrów nie potrafił skierować piłki do siatki. Elblążanie, też atakowali, ale byli w swoich poczynaniach niedokładni. Z kolei miejscowi piłkarze, rozciągali grę skrzydłami i to im się opłaciło. W 25

min wyprowadzili kontrę lewą stroną boiska, nastąpiło dośrodkowanie na 16 metr i będący na linii Kacper Cichoń skierował futbolówkę do siatki. Kilka min później, goście mogli zdobyć kontaktowego gola. Mocno zza pola karnego uderzył Michał Kuczałek, piłkę przed siebie sparował bramkarz Górski, ale dobitka Adama Żaka nic nie dała. Po przerwie gra elblążan, nie napawała optymizmem. Dużo było biegania jak i szarpanej gry. W 60 min piłka po strzale Żaka zza pola

karnego wyleciała na rzut rożny, który był pierwszym w tym spotkaniu. Jeszcze przed zakończeniem trzeciego kwadransa gry, bardziej poukładani gospodarze zdobyli trzeciego gola. Kacper Rychter po indywidualnej akcji, uderzył z pola karnego pod poprzeczkę i za chwilę, Andrzej Witan musiał wyciągać piłkę z siatki. To było już „pozamiatane” Przyjezdni dążyli, do zmniejszenia różnicy porażki, ale opuściło ich szczęście, gdyż piłka po strzale Macieja Famulaka trafiła w poprzeczkę. Kolejny mecz Olimpia eożegra u siebie w niedzielę o godz. 14 z Zagłębiem II Lubin.

Wyniki 22. kolejki spotkań:
Pogoń Siedlce — Hutnik
Kraków 1:1, Sandecja Nowy Sącz — GKS Jastrzębie 1:3, Skra Częstochowa — Lech II Poznań 0:2, Polonia Bytom — Zagłębie II Lubin 3:1, Olimpia Grudziądz — Kotwica Kołobrzeg 0:0, Chojniczanka Chojnice — Stal Stalowa Wola 1:1, LKS II Łódź — Stomil Olsztyn 2:0, Wisła Puławy — KKS Kalisz 1:1

Po 22 KOLEJKACH		
1. Kotwica	41	45:30
2. KKS	38	34:19

3. Pogoń	34	34:28
4. Hutnik	32	32:30
5. Radunia	32	28:27
6. Lech II	32	27:33

7. Stal	31	24:25
8. ŁKS II	31	34:31
9. Chojniczanka	31	30:29
10. Olimpia E	30	27:28
11. Zagłębie II	29	33:32
12. Skra	28	28:26
13. Polonia	28	28:31
14. GKS	25	25:30

15. Wisła	24	30:32
16. Stomil	24	21:29
17. Olimpia G	21	24:32
18. Sandecja	21	21:33

W najbliższej 23. kolejce grać będą: KKS / _ ŁKS II, Polonia — GKS, Sandecja — Pogoń, Hutnik — Wisła, Stomil — Stal, Lech II — Radunia, Olimpia E — Zagłębie II, Kotwica — Skra, Olimpia G — Chojniczanka.

JERZY KUCZYŃSKI

W ORLEN SUPERLIDZE WSZYSTKO JUŻ JASNE

PIŁKA RĘCZNA KOBIEĆ\\\\ Po dwutygodniowej przerwie spowodowanej występami reprezentacji Polski w dwumeczu z Danią w ramach eliminacji do mistrzostw Europy na ligowe boiska powracają szczypiornistki Orlen Superligi – wśród nich Start Elbląg.

W minioną środę w zaległym meczu w Kobierzycach tamtejszy KPR przegrał z Zagłębiem Lubin 23:38 (11:20) i tym samym zakończyły się rozgrywki w fazie zasadniczej. Teraz kluby podzielone na dwie grupy mistrzowską i spadkową rywalizować o jakże inne cele, i to już w ten weekend. W grupie mistrzowskiej kluby rywalizować będą o miejsca 1-6. O te miejsca grać będą: Zagłębie Lubin, KPR Kobierzycy, FunFloor Lublin, MKS Urbis Gniezno, Młyny Stośław Koszalin, Piotrcovia Piotrków Trybunalski. W tej grupie każdy z zespołów będzie miał do rozegrania 10 meczów i maksymalnie może zdobyć 30 punktów. W grupie mistrzowskiej walka toczyć się będzie zarówno o tytuł mistrza Polski, jak i miejscu na podium. W grupie drugiej spadkowej zagrają

cztery drużyny: Start Elbląg, Handball JKS Jarosław, Galiczanka Lwów oraz Energa Szczypiorno Kalisz. Tutaj każdą z drużyn oczekuje sześć starć o utrzymanie i uniknięcie baraży. Najslabsza drużyna pożegna się z elitą. Klub z 9. miejsca rozegra dwumecz z wicemistrzem Ligi Centralnej, w której triumfatorce awansują do Orlen Superligi. Już w tę sobotę o godz. 18 Start podejmować będzie Handball JKS Jarosław. Elblążanki nad swoim rywalem mają 8 punktów przewagi. W rundzie zasadniczej schodziły dwukrotnie jako zwyciężczynie i nie inaczej powinno być tym razem. W drugim spotkaniu tej grupy Energa Szczypiorno Kalisz zagra w niedzielę u siebie z Galiczką Lwów.

W grupie mistrzowskiej walczyć będą: MKS Urbis Gniezno — Młyny Stośław

Koszalin, Piotrcovia Piotrków Trybunalski — FunFloor Lublin, Zagłębie Lubin — KPR Kobierzycy.

TABELA GRUPY MISTRZOWSKIEJ			
1. Zagłębie	52	581:401	
2. KPR	44	524:474	

3. FunFloor	43	553:419	
4. Urbis	34	483:480	
5. Koszalin	23	464:465	
6. Piotrcovia	21	499:510	

TABELA GRUPY SPADKOWEJ			
7. Start	20	477:544	
8. Handball	12	396:453	

9. Galiczanka	12	455:561	
10. Energa	9	439:564	

Najlepsze snajperki po 18.kolejkach:
1. Daria Michalak (Zagłębie) — 18/98
2. Milana Shukal (Galiczanka) — 15/96

3. Magda Balsam (FunFloor) — 17/91
4. Weronika Weber (Start) — 18/90
5. Anna Mączaka (Młyny Stośław) — 18/90

JERZY KUCZYŃSKI

WYSOKA PORAŻKA CONCORDII

PIŁKA NOŻNA\\\\ Po dwóch miesiącach zimowych przygotowań do rozgrywek III-ligowych Concordia Elbląg zagrała na wyjeździe z sąsiadującą i mającą tyle samo punktów Jagiellonią II Białystok. Wygrali gospodarze 3:0. W najbliższą niedzielę o godz. 12 Concordia na boisku przy ul. Skrzydlatej zagra z GKS Bełchatów.

• **Jagiellonia II Białystok — Concordia Elbląg 3:0 (1:0)**
1:0 — Wojdakowski (34), 2:0 — Czerech (75), 3:0 — Matus (89)
czerwona kartka (Burkowski 52 za 2 żółte)
CONCORDIA: Manikowski — Szpucha (89 Bartosiński), Jakubowski, Staniak, Doniecki (73 Kaczorowski), Rękawek (46 Makarski), Bukacki, Nowicki, Noworyta, Sionkowski, Augusto (89 Danowski).

Przez pierwsze pół godziny gry elblążanie grali dobrze, częściej byli przy piłce i w tym okresie mogli objąć prowadzenie. Po dośrodkowaniu Gracjana Szpuchy Joao, Augusto niecelnie główkował. W tym czasie goście grali wysokim pressingiem, atakowali swojego rywala już na jego połowie. Potem mecz się wyrównał i do głosu zaczęły dochodzić białostocczanie. Grając kombinacyjnie, w 34 minucie wyszli na prowadzenie, po tym jak Damian Wojdakowski, po strzale na

dłuższy słupek skierował piłkę do siatki. Jeszcze przed przerwą gospodarze mogli podwyższyć rezultat, ale Jakub Olszewski przegrał pojedynek sam na sam z bramkarzem Concordii Maksymilianem Manikowskim. Po przerwie od 52 minuty miejscowi grali już w dziesiątkę, gdyż drugi żółty kartonik w konsekwencji czerwony ujrzał Burkowski. Tego osłabienia nie potrafili wykorzystać podopieczni trenera Mateusza Sobieraja. Concordia atakowała, ale nie miała pomysłu na zdobycie gola. Z kolei gospodarze skupili się na grze z kontry. Tym sposobem zdobyli dwie bramki w ostatnim kwadransie gry i tym samym pokazali, kto rządził na boisku w Białymstoku. Kolejny mecz Concordia zagra u siebie w najbliższą niedzielę o godz. 12 z GKS Bełchatów.

BEDĄ WALCZYĆ O PUNKTY
Pierwszy mecz o ligowe punkty w 2024 roku, przed

własną publicznością rozegra Concordia Elbląg. W niedzielne południe grać będzie, z mającym aspiracje na grę w II lidze GKS Bełchatów. Drużyna z województwa łódzkiego z dorobkiem 37 punktów zajmuje wysokie trzecie miejsce w tabeli i do lidera Legii II Warszawa traci tylko cztery punkty. Najbliższy rywal elblążan, Concordię, wyprzedza aż o 19 punktów. Każda z tych drużyn ma swoje inne cele w tych rozgrywkach. Gospodarze prowadzeni przez trenera Mateusza Sobiera-

ja, mają za zadanie utrzymać się na zapleczu II ligi. Inauguracja wiosennych rozgrywek dla elbląskich „słoników” wypadła „blado”, gdyż przegrali na wyjeździe z Jagiellonią II i to 0:3, choć z przebiegu gry na tak wysoką porażkę nie zasługiwali. — Wyciągnęliśmy z tego spotkania wnioski, była męska rozmowa z zawodnikami i teraz może być tylko lepiej, stwierdza Sobieraj (trener Concordii). — Jeśli chodzi o mecz z GKS na pewno łatwo nie będzie. To wyrównana drużyna, która ma w swoim

składzie doświadczonych zawodników. Bełchatowianie grają kolektywnie i szukają, każdej okazji do zdobycia gola — dodaje. — My mamy być czujni na całym boisku, wcale nie stoimy na straconej pozycji. Nasz też interesuje zwycięstwo, więc powinno być ciekawie. Mam do dyspozycji wszystkich piłkarzy i to cieszy — informuje trener Sobieraj. Pierwszy mecz w rundzie jesiennej pomiędzy GKS a Concordią zakończył się wygraną bełchatowian 1:0, po gołu Wrońskiego w 27 min gry.

Wyniki 19.kolejki spotkań:
Legia II Warszawa — Lechia Tomaszów Maz 3:0 (3:0), Olimpia Zambrów — Pelikan Łowicz 1:1 (1:1), GKS Bełchatów — Bro Radom 1:1 (1:1), Legionovia Legionowo — Mławianka Mława 1:2 (0:2), GKS Wikielec — Świt Nowy Dwór Maz 4:1 (1:1), Victoria Sulejówek — Unia Skierniewice 0:0, Warta Sieradz — Pilica Białobrzegi 1:1 (1:1), ŁKS Łomża — Pogoń Grodzisk Maz 2:1 (1:1),

środkowe mecze zaległe: Pilica Białobrzegi — Victoria Sulejówek 1:3 (1:1), Mławianka Mława — GKS Wikielec 1:1 (1:1)

Po 19 KOLEJKACH			
1. Legia II	41	42:17	
2. Pogoń	38	43:20	
3. GKS B	37	39:24	
4. Pelikan	34	29:15	
5. Świt	32	39:27	
6. Lechia	31	32:31	
7. Unia	30	35:27	
8. Broń	30	24:20	
9. Victoria	29	24:23	
10. GKS W	23	23:26	
11. Jagiellonia	21	29:29	
12. Warta	21	23:28	
13. Olimpia	20	25:26	
14. Mławianka	18	23:33	
15. Concordia	18	21:40	
16. ŁKS	15	20:38	
17. Pilica	14	18:48	
18. Legionovia	13	17:40	

W najbliższej 20.kolejce grać będą: Lechia — ŁKS Łomża, Pogoń — Victoria, Unia — Warta, Pilica — GKS Świt — Legionovia, Mławianka — Jagiellonia II, Broń — Olimpia, Pelikan — Legia II

JERZY KUCZYŃSKI

KANONADA STRZELECKA ENERGII BASKETBALL

KOSZYKÓWKA W III lidze pomorsko-warمیńsko-mazurskiej nadal nie mają sobie równych koszykarze Energi Basketball Elbląg. W niedzielę odnieśli oni piętnaste zwycięstwo z rzędu. Tym razem rozgromili Junior Basket Club Olsztyn różnicą 93 punktów.

Do zakończenia rozgrywek pozostały już tylko trzy kolejki spotkań

• **Energia Basketball Elbląg — Junior Basket Club Olsztyn 136:43 (37:7, 31:12, 38:7, 30:17)**

BASKETBALL: Bałabuch 26, Jastrzębski 23, Szarszewski 21, Budziński 20, Glaner 12, Nisztuk 13, Prokurat 8, Konieczek 8, Kłonowski 5, Krakowski, Jakimowicz, Gliński.

Dla elbląskiego zespołu była to najwyższa wygrana w tym sezonie. Ten mecz

podopieczni trenera Arkadiusza Majewskiego mogą z powodzeniem zaliczyć sobie jako jednostkę treninową. Gospodarze górowali nad młodzieżowym zespołem olsztyńskim co najmniej odwie klasy. W każdej kwarcie zdobywali ponad trzydzieści punktów, a tak na dobrą sprawę był to pojedynek bez emocji i odbywał się w zasadzie do „jednego” kosza. W całym spotkaniu, w większym lub mniejszym

wymiarze czasowym, zagrali wszyscy zawodnicy elbląscy, których trener Majewski wpisał do protokołu. Ze statystyk tego pojedynku można dodać, że 100 punktów w 28 minucie, w trzeciej kwarcie, dla elblązan zdobył Dawid Nisztuk. Do zakończenia rozgrywek pozostały już tylko trzy kolejki spotkań. Elblązanie dwa mecze rozegrają na wyjeździe: 10 marca z SMS PZKosz Władysławowo oraz 17 marca

z Orką Iława. Natomiast 24 marca podejmować będą Szkołę Gortata Politechnikę Gdańsk. Baraże o wejście do II ligi, w których zagra Energia Basketball, odbędą się w kwietniu.

• **Pozostałe wyniki 15. kolejki.** Trójczka Olsztyn — SMS PZKosz Władysławowo 100:55
Szkoła Gortata Politechnika Gdańsk — AZS UWM 75:69
TSK Roś Pisz — Wilki Et 90:77

Orka Iława — Kolejarz Chojnice 90:55

PO 15 KOLEJKACH

1. Energia Basketball 30	1475:879
2. Politechnika	28 1291:997
3. TSK Roś	24 1256:1145
4. Trójczka	23 1347:1170
5. SMS PZKosz	23 1108:1082
6. Orka	21 1162:1246
7. Wilki	20 1018:1011
8. AZS UWM	20 1061:1373
9. Kolejarz	17 1041:1373
10. Junior Basket	16 925:1606

Najlepsi snajperzy III logi

1. Jacek Markowski (Orka) — 15 meczów/477 pkt
2. Mateusz Bressman (TSK Roś) — 15/348
3. Piotr Miętka (Kolejarz) — 14/276
6. Kacper Jastrzębski (Basketball) — 15/258
11. Dominik Pawlak (Basketball) — 13/201
12. Przemysław Zamojski (Basketball) — 9/198

JERZY KUCZYŃSKI

SILVANT HANDBALL BYŁ ZA MOCNY

II LIGA PIŁKI RĘCZNEJ MĘŻCZYZN Dziesiąte zwycięstwo w tym sezonie odnieśli piłkarze ręczni Silvant Handball Elbląg. Na wyjeździe — i to dość łatwo, a przy tym wysoko — pokonali MLKS Czarnych Olecko 44:27.

• **MLKS Czarni Olecko — Silvant Handball Elbląg 27:44 (14:23)**

SILVANT: M. Plak, Szaro — P. Plak 2, Bąkowski 2, Kurowski 1, Błaszczewicz 2, Nowakowski 4, Zatuski 4, Sparzak 5, Solecki 5, Heyda 3, Laskowski 3, Stańczuk 3, Ścieśliński 7, Lewandowski 2, Robak 1.

Elblązanie do Olecka pojechali po „swoje”, zrobili co trzeba, wygrali ten

mecz i stali się bogatsi o trzy punkty. Tylko początek spotkania był niespodziewany, gdyż w 2 minucie gry gospodarze wyszli na prowadzenie 2:0. Chwilę później goście wyrównali na 3:3 i od tej pory rozpoczął się „odjazd” drużyny przyjezdnej. W ciągu zaledwie kilku minut zdobyli sześć bramek z rzędu i w 9 minucie było już 9:3. Silvant Handball, grając dobrze wataku, zmi-

nuty na minutę powiększał tę przewagę. W 20 minucie prowadził różnicą jedenastu goli 18:7 i na przerwę do szatni schodzili z podniesionymi głowami, prowadząc 23:14. Po przerwie duet trenerski Mikołaj Kupiec — Damian Malandy rotował składem. Do gry wchodziłi wszyscy zawodnicy wpisani do protokołu. Po trzech kwadransach gry przewaga elblązan była już

bardzo znaczna, gdyż wygrywali 34:20. W 50 minucie po kolejnych golach Sparzaka, Heydy, Nowakowskiego, Lewandowskiego, Stańczuka na tablicy wyników pokazał się rezultat 39:21 i w tym momencie był to już pogrom gospodarzy. Miejscowi grali jednak ambitnie do końca o jak najlepszy dla siebie rezultat i ostatecznie przegrali 27:44. Jak wskazuje

sam wynik, oba zespoły dzieliła różnica klasy. Kolejny mecz Silvant Handball rozegra znów na wyjeździe. W sobotę zmierzy się z Krajną Nakło.

Pozostałe mecze:

- BSMS Bartoszyce — SMS ZPRP III Kwidzyn 28:34 (9:16)
- SPR Wybrzeże II Gdańsk — SMS ZPRP II Kwidzyn 23:49 (11:26)

• Handball Czersk — SPR Wybrzeże I Gdańsk 34:33 (16:15)

TABELA

1. Silvant Handball	12 30 416:291
2. SMS ZPRP II	11 30 405:333
3. SPR Wybrzeże I	11 24 421:340
4. MS ZPRP III	12 21 376:345
5. Handball	11 14 315:325
6. Krajna	10 11 329:358
7. Wybrzeże II	12 11 331:445
8. BSMS	12 7 335:395
9. Czarni	11 5 335:431

JERZY KUCZYŃSKI

SPRINTEM

• **PIŁKA NOŻNA 1/8 FINAŁU WPP**

W miniony weekend rozegrano mecze 1/8 finału Wojewódzkiego Pucharu Polski. Z ośmiu zapowiadanych spotkań do skutku doszło tylko sześć. Grający w tej fazie rozgrywek dwaj trzeciogowcy, Concordia Elbląg oraz GKS Wikielec, z uwagi na występy w meczach o ligowe punkty swoje pojedynki rozegrają na wyjeździe 20 marca. Concordia zmierzy się z MKS Dział-

dowo (klasa okręgowa), GKS z Mamrami Giżycko (IV liga). Jeśli chodzi już o rozegrane mecze, żadnych niespodzianek nie zanotowano. Wygrali ci, co mieli wygrać. Ciękawostką tej fazy rozgrywek jest fakt, że gospodarze nie wygrali żadnego ze spotkań.

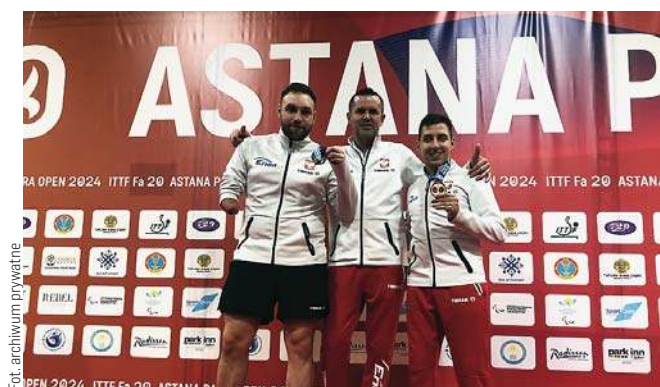
Oto wyniki:

- Wątsza Pieniężno — Start Nidzica 0:2 (0:1)
- Warmia Wrzesina — Pisa Barczewo 0:6 (0:4)

Warmia Olsztyn — Tęcza Biskupiec 1:8 (0:4)
Orzeł Czerwonka — Znicz Biała Piska 0:5 (0:2)
Iskra Narzym — Polonia Lidzbark Warmiński 3:5 pd, (1:2)
Olimpia Olsztynek — Construct Lubawa 0:1 pd, (0:0)

• **TENIS STOŁOWY POD EGIDĄ GRZELAKA SĄ AWANSE**

W Astanie, stolicy Kazachstanu, odbył się światowy turniej kwalifikacyjny tenisa

stołowego kobiet i mężczyzn do tegorocznych Igrzysk

Paraolimpijskich w Paryżu. W turnieju startowało ponad

150 zawodniczek i zawodników z blisko 40 krajów. Bardzo dobrze spisali się w nim reprezentanci Polski, którzy wywalczyli siedem przepustek do tej imprezy. Jednym z trenerów Biało-Czerwonej ekipy był Ryszard Grzelak (IKS Atak Elbląg). Jego podopieczni wywalczyli trzy kwalifikacje. Są to: Igor Misztal (Zielona Góra), Maksym Chuderski i Dorota Nowacka (Kraków).

JERZY KUCZYŃSKI

rolnicze abc

z Tobą od 1971 r.

MIESIĘCZNIK NIE TYLKO DLA ROLNIKÓW

- CZY ROLNICY ZMIENIĄ UNIĘ?
- BIEŻĄCE DOFINANSOWANIA Z ARIMR
- BIOSTYMULATORY ■ ZWOLNIJ, ŻEBY ŻYĆ!
- CECHY ODMIAN A OPŁACALNOŚĆ UPRAWY KUKURYDZY

Do kupienia stacjonarnie: na poczcie, w punktach sprzedaży prasy, w salonikach prasowych, także w sieciach sklepów: Dino, Spółem, Polo Market, Auchan, Chorten, Stokrotka i Real oraz online: www.kupgazete.pl, www.e-kiosk.pl